

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Тюлячи

КАРАР

«2» декабрь 2024 ел

№ 153

Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 9 декабрдәге 543 номерлы карары белән расланган «2021-2026 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасына үзгәрешләр кергү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 9 декабрдәге 543 номерлы карары белән расланган «2021-2026 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасына (алга таба текст буенча - Программа) (30.12.2021 № 334, 13.12.2022 № 275, 14.12.2023 № 200 карарлар редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Программаның исемен түбәндәге редакциядә баян итәргә: «2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү».

1.2. Программага, түбәндәге эчтәлектә баян итеп, үзгәрешләр кертергә:

1 бүлек. «2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы паспорты

Программа атамасы	«2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы (алга таба текст буенча - Программа)
Программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф бүлеге» (алга таба - Мәгариф бүлеге)
Программаның максаты	Теләче муниципаль районында белем бирү хезмәтләренен һәркем өчен мөмкин булуын, югары сыйфатлы белем бирүне тәмин итү, халыкның үзгәрәп торучы таләпләре һәм район үсешенен перспектив бурычлары нигезендә, районның рухи-әхлакый кыйммәтләр нигезендә гармонияле үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләү, укучыларның сәламәтлеген ныгыту, белем бирү процессының куркынычсыз шартларын булдыру
Программаның бурычлары	- балаларга мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем бирү системаларында уку-укыту нәтижеләренен заманча сыйфатына һәм

	<p>социальләштерү нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерелгән уку-уқыту программаларын модернизацияләү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәэмин итү; - мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәп һәм балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре укучылары һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын тормышка ашыру; - гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә һәркем өчен мөмкин булган сыйфатлы гомуми белем алу гарантияләрен тәэмин итү; - яңа белем бирү технологияләрен һәм уку процессын оештыру принципларын гамәлгә кертү; - мөмкинлекләре чикләнгән балалар, инвалид балалар өчен гомуми белем алу өчен шартлар тәэмин итү; - мәктәп укучыларына сыйфатлы туклану өчен шартлар тәэмин итү; - укучыларда сәламәт яшәү рәвешен күнекмәләрен формалаштыру; - сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм озатып бару муниципаль системасын камилләштерү; - мәгариф хезмәткәрләренә өзлексез һөнәри үсеш өчен шартлар тудыру; - белем бирү учреждениеләрендә янғын һәм террорчылыкка каршы куркынычсызлыкны тәэмин итү; - гомуми белем бирү учреждениеләрендә кадрлар ресурслары белән идарә итү буенча нәтижәсез чыгымнарны һәм сыйныфларның уртача тулылыгын киметү, белем бирү учреждениеләре чөлтәрен оптимальләштерү; - балалар һәм яшьләргә өстәмә белем бирү һәм тәрбия бирүнең муниципаль системасын үстерү; - өстәмә белем һәм тәрбия бирү мөмкинлекләрен киңәйтү; - үткәрелә торган профилактик эшнәң сыйфатын күтәрү; - 14 яшьтән алып 18 яшькә кадәр булган яшьләренә үз-үзләрен күрсәтү, социаль үсеш өчен шартлар тудыру.
Программаны тормышка ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Ярдәмче программалар исемлеге	<p>Ярдәмче программа 1. «Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү» Ярдәмче программа 2. «Гомуми белем бирүне үстерү» Ярдәмче программа 3. «Өстәмә белем бирүне үстерү» Ярдәмче программа 4. «Сәләтле балаларга ярдәм итү» Ярдәмче программа 5. «Белем бирү сыйфатын баяләү системасын үстерү» Ярдәмче программа 6. «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгариф системасының кадрлар потенциалын үстерү»</p>
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп Программаны финанслау күләме	<p>2021-2027 елларда Программаны финанслауга барлыгы 3400181,70 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2021 ел - 335733,16 мең сум; 2022 ел - 387348,00 мең сум; 2023 ел - 448124,73 мең сум; 2024 ел - 550803,26 мең сум; 2025 ел - 513475,40 мең сум; 2026 ел - 562829,41 мең сум; 2027 ел - 601867,74 мең сум. <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 340433,32 мең сум</p>

	<p>тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 13939,52 мең сум; 2022 ел - 30741,81 мең сум; 2023 ел - 65003,30 мең сум; 2024 ел - 86922,54 мең сум; 2025 ел - 55118,00 мең сум; 2026 ел - 48440,31 мең сум; 2027 ел - 40267,84 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 2891392,67 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 305386,14 мең сум; 2022 ел - 339818,79 мең сум; 2023 ел - 365924,36 мең сум; 2024 ел - 434103,48 мең сум; 2025 ел - 428565,70 мең сум; 2026 ел - 484983,20 мең сум; 2027 ел - 532611,00 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 168355,71 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 16407,50 мең сум; 2022 ел - 16787,40 мең сум; 2023 ел - 17197,07 мең сум; 2024 ел - 29777,24 мең сум; 2025 ел - 29791,70 мең сум; 2026 ел - 29405,90 мең сум; 2027 ел - 28988,90 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак</p>
<p>Елларга бүленеп программаның максатларын һәм бурычларын (нәтижеләрен бәяләү индикаторлары) тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2027 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның гомуми санында бердәм дәүләт имтиханын бirmәгән муниципаль гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның өлеше кимү; - агымдагы елда мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәрге балалар саны, агымдагы елда мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны һәм агымдагы елда мәктәпкәчә белем алуга чиратта торучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны 100 процентка кадәр арттыру; - белем бирү хезмәткәрләренен (укутучылар, тәрбиячеләр, мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләренен (алга таба - ММО) квалификациясен күтәрүне һәм (яисә) һөнәри эзерлекне узган, мәгариф хезмәткәрләренен (укутучылар, тәрбиячеләр, ММО хезмәткәрләре) гомуми санында, 30 процент дәрәжәсендә өлешен саклап калу; - өстәмә белем алган 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балаларның өлешен арттыру; - дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларының гомуми санында укутуның заманча таләпләренә туры килә торган дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмалары өлешен 95 процентка кадәр житкерү;

	<ul style="list-style-type: none"> - бер сменада шөгылләнүче дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның өлешен, дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның гомуми санын, 100 процентын саклап калу; - физкультура залы булган гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү оешмаларының гомуми санында гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү оешмаларының өлешен 89,2 процентка кадәр арттыру; - гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы, биналары авария хәлендә булган яисә капитал ремонт таләп итә торган муниципаль мәгариф оешмаларының гомуми санында 29 процентка кадәр киметү; - гомуми белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренен уртача айлык хезмәт хакының Татарстан Республикасында уртача айлык хезмәт хакына нисбәтен 100 процент дәрәжәсендә саклап калу; - мәктәпкәчә белем бирү муниципаль мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренен уртача айлык хезмәт хакының Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының уртача айлык хезмәт хакына нисбәтен 100 процент дәрәжәсендә саклап калу; - мәгариф өлкәсендә квалификацияле хезмәткәрләренен гомуми санында мәгариф өлкәсендә югары квалификацияле хезмәткәрләр санының чагыштырма күләмен 70,5 процентка кадәр арттыру; - югары белем бирү мәгариф оешмаларына яки һөнәри белем бирү оешмаларына чыгарылыш сыйныф профильләренә (Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында урта гомуми белем бирү программалары) тиешле эзерлек юнәлешенә яисә белгечлек юнәлешенә керткән гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның өлешен 75 процентка кадәр арттыру; - кече эшкуарлык субъектларыннан һәм социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмалардан урнаштырылган сатып алуларның өлешен гомуми еллык күләмнен (ведомство буйсынуындагы оешмаларны исәпкә алып) 15 процентка кадәр арттыру;
--	--

1.1. Программаны тормышка ашыру өлкәсенен гомуми характеристикасы

Гомуми белем Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшәүчеләр өчен сыйфатлы мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем алу өчен нигез булып тора. Аны алга таба яңарту һәм үстерү тулаем мәгариф тармагынын нәтижелелеген тәмин итүгә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы гражданның белем бирү ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мөмкинлекләренә булдыруга һәм киңәйтүгә юнәлдерелгән. 7 яшьтән алып 17 яшькә кадәрге халыкның гомуми белем алу күләме 100 процент тәшкил итә.

Мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә мәгариф сәясәтенен иң мөһим приоритеты- белем алу мөмкинлеген һәм сыйфатын тәмин итү буенча комплекслы чараларны гамәлгә ашыру. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны урыннар белән тәмин итүдә тиешле учреждениеләр чөптәре үсешә зур роль уйный, чират юк.

Соңгы елларда «Мәгариф» милли проектын һәм мәгарифне модернизацияләү комплекслы проектын гамәлгә ашыру белән бәйлә рәвештә, Татарстан Республикасы

Теләче муниципаль районында гомуми белем бирүне үстерүгә шактый зур финанс чаралары бүлеп бирелде.

Мәгарифкә чыгымнарны арттыру белем бирү шартларынын сизелерлек үзгәрүенә һәм педагогик кадрларның квалификация дәрәжәсен күтәрүгә китерде. Район мәктәпләрендә матди база сизелерлек яхшырды: заманча уку кабинетлары сатып алынды, барлык мәктәпләр дә заманча компьютерлар белән тәмин ителде, Интернет челтәренә тоташтырылды. Мәгариф учреждениеләрендә куркынычсыз шартлар булдыру, белем бирү учреждениеләренең матди базасын ныгыту буенча зур эш башкарылды.

Гомуми белем бирү шартларына карата заманча таләпләр барлык укучыларга да сәламәтлек саклау һәм куркынычсызлык гарантияләрен тәмин итү, белем бирү процессын заманча уку жиһазлары һәм квалификацияле педагогик кадрлар белән тәмин итү, кулланучыларның яшәу урынына бәйсез рәвештә сыйфатлы белем бирү учреждениеләре санын арттыру күздә тотыла.

«2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасы мәгариф өлкәсендә мәгариф структурасында, эчтәлегендә һәм технологияләрендә, мәгариф эшчәнлеге субъектларының оештыру-хокукий формаларында һәм финанс-икътисадый механизмнарындагы үзгәрешләренә чагылдыра торган өстенлекле бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексыннан гыйбарәт һәм ул:

- гомуми белем бирүнең инновацион характерын тәмин итү;
- өзлексез белем бирү, профессиональ кадрларны әзерләү һәм яңадан әзерләү буенча заманча система булдыру;
- белем бирү сыйфатын бәяләү механизмнарын формалаштыру;
- ачыклык, объективлык, үтә күренмәлек, ижтимагый-профессиональ катнашу принциплары нигезендә белем бирү сыйфатын бәяләүнең заманча системасын булдыру.

Программа чаралары мәгариф системасы субъектларына кагыла һәм Теләче муниципаль районының бердәм белем бирү һәм мәгълүмати киндәген формалаштыруга юнәлдерелгән.

Соңгы биш елда мәктәпләренң санитар-техник торышын яхшырту өчен районның барлык учреждениеләрендә комплекслы капитал һәм агымдагы ремонт эшләре башкарылды. Белем бирү эшчәнлегенң куркынычсыз шартларын, шул исәптән янгын һәм террорчылыкка каршы куркынычсызлыкны тәмин итү бурычы этаплап һәм комплекслы рәвештә хәл ителә.

Федераль дәүләт белем бирү стандартларын тормышка ашыру адекват кире элементдән – белем бирү сыйфатын бәяләү системасыннан башка мөмкин түгел. Белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү мөһим бурыч булып тора.

Укучыларны кайнар аш белән тәмин итүне оештыру, белем бирү учреждениеләренә сәламәтлекне саклау технологияләрен куллану буенча алдынгы тәҗрибәне кертү һәм трансляцияләү, уку процессын медицина белән тәмин итү өчен шартлар тудыру, укучыларны физик тәрбияләү һәм массакуләм балалар спортын үстерү проблемаларын комплекслы хәл итүне таләп итә.

Сәләтле балаларга ярдәм итү, аларны үстерү район мәгариф системасының һәм муниципаль район хакимиятенң өстенлекле бурычларынан берсе булып тора. Ел саен гомуми белем бирү учреждениеләренң эш планында аерым юнәлеш – сәләтле балалар белән фәннәр буенча эш алып барыла. Әлеге эшчәнлекне методик яктан тәмин итү мәсьәләләре турында шулай ук район методик берләшмәләре утырышларында да фикер алышалар. Районда ел саен олимпиадаларда жинүчеләрне

һәм призерларны, аларның укытучыларын ата-аналар һәм жәмәгатьчелек вәкилләре катнашында хөрмәтләү үткәрелә.

Балаларның ижади, интеллектуаль потенциалын үстерүгә, район фәнни-гамәли конференцияләрен оештыру, конкурслар үткәру дә ярдәм итә. Иң яхшы эшләр Республика күләмендәге конференцияләрдә һәм конкурсларда катнашу өчен тәкъдим ителә.

Мәктәпләрдә яңа мәгълүмати технологияләр киң кулланыла, бу педагоглар һәм укучыларның проектлар өстендә эшләү буенча уртақ эшчәнлегенә ярдәм итә (конференцияләрдә катнашу, дәресләргә, класстан тыш чараларга, презентацияләргә методик мәгълүматлар әзерләү, газеталар чыгару).

Заманча инфраструктура булдыру, белем бирү эшчәнлегенә практикасына мәгълүмати технологияләр керту, профилактикалау һәм профориентация керту, заманча таләпләр нигезендә гомуми белем бирүнең эчтәлеген һәм структурасын яңарту, мәгариф белән идарә итүдә жәмәгать катнашуын киңәйтү, яңа икътисадый механизмнар керту, мәктәпнең тәрбия потенциалын арттыру, педагогик кадрларның квалификациясен арттыру, педагогик һөнәрнең абруен күтәрү, сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү буенча актуаль мәсьәләләргә бары тик программаны тормышка ашыру юлы белән генә хәл итеп була.

Үсеш Программасы чаралары Татарстан Республикасы Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан билгеләнгән стратегик ориентирларга ирешү өчен нигез бирә, белем бирү процессында катнашучыларның барысының да нәтижәле идарә итү, белем бирү учреждениеләренен, дәүләт-ижтимагый идарә органнарының, жирле үзидарә органнарының, бизнес-бергәлек һәм социумның уртақ эше нигезендә максатчан эшчәнлегенә ярдәм итәчәк.

"Мәгариф" милли проектын тормышка ашыру кысаларында Теләче муниципаль районында "Заманча мәктәп", "һәр баланың уңышы", "Балалы гаиләләргә ярдәм итү", "Цифрлы белем бирү мохите", "Киләчәк укытучысы", "Яшь профессионаллар (һөнәри белемнең конкурентлыгын арттыру)", "Социаль активлык" федераль проектлары тормышка ашырыла.

"Заманча мәктәп" төбәк проектын урта мәктәпләрнең матди-техник базасын яңартуны, «Үсеш ноктасы» булдыруны, укытуның яңа ысулларын гамәлгә кертуне, белем бирү программаларын яңартуны үз эченә ала.

"Һәр баланың уңышы" проектын өстәмә белем алуға, профориентациягә һәм талантлы балаларга ярдәм итүгә юнәлдерелгән.

"Балалы гаиләләргә ярдәм итү" проектын тормышка ашыру кысаларында ата-аналарның (законлы вәкилләренен) балаларга белем һәм тәрбия бирү мәсьәләләргә буенча, балаларның ата-аналарына (законлы вәкилләренен) психологик-педагогик, методик һәм консультатив ярдәм күрсәтү исәбенә, шулай ук ата-ана тәрбиясеннән мэхрүм калган балаларны үз гаиләләренә тәрбиягә алырга теләгән гражданның үз-үзләрен тәмин итүгә булган ихтыяжын канәгатьләндерү күздә тотыла.

«Цифрлы белем бирү мохите» төбәк проектын кысаларында цифрлы белем бирү мохитенен максатчан моделен гамәлгә керту, мәгълүмати тулылануны һәм функциональ мөмкинлекләргә, ачык һәм һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат ресурсларын яңарту каралган. Районның барлык мәктәпләргә дә «Интернет» челтәренә югары тизлекле тоташу белән тәмин ителгән.

«Киләчәк укытучысы» төбәк проектын кысаларында район педагоглары квалификацияне күтәрәләр, шул исәптән заманча цифрлы технологияләргә куллану нигезендә, һөнәри ассоциацияләрдә, тәҗрибә һәм иң яхшы практикалар белән уртақлашу программаларында катнашалар.

2 бүлек. Программаны гамэлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, ярдәмче программаларны аерып алуны нигезләү, сроклары һәм этаплары, шулай ук максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр

2.1. Программаның максаты

Теләче муниципаль районында белем бирү хезмәтләренең һәркем өчен мөмкин булуын, югары сыйфатлы белем бирүне тәмин итү, халыкның үзгәреш торучы запрослары һәм район үсешенең перспектив бурычлары нигезендә, рухи-әхлакый кыйммәتلәр нигезендә гармонияле үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләү, укучыларның сәламәтлеген ныгыту, белем бирү процессының куркынычсыз шартларын булдыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- балаларга мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем бирү системаларында уку-уқыту нәтижеләренең заманча сыйфатына һәм социальләштерү нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерелгән уку-уқыту программаларын модернизацияләү;

- мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәмин итү;

- ачыклык, объективлык, үтәкүренмәлек, ижтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә белем бирү сыйфатын баяләүнең муниципаль системасын формалаштыру;

- мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәп һәм балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре укучылары һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын тормышка ашыру;

- гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә һәркем өчен мөмкин булган сыйфатлы гомуми белем алу гарантияләрен тәмин итү;

- яңа белем бирү технологияләрен һәм уку процессын оештыру принципларын гамәлгә кертү;

- мөмкинлекләре чикләнгән балалар, инвалид балалар өчен гомуми белем алу өчен шартлар тәмин итү;

- мәктәп укучыларына сыйфатлы туклану өчен шартлар тәмин итү;

- укучыларда сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләрен формалаштыру;

- сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм озатып бару муниципаль системасын камилләштерү;

- мәгариф хезмәткәрләренең өзлексез һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру;

- белем бирү учреждениеләрендә янғын һәм террорчылыкка каршы куркынычсызлыкны тәмин итү;

- гомуми белем бирү учреждениеләрендә кадрлар ресурслары белән идарә итү буенча нәтижәсез чыгымнарны һәм сыйныфларның уртача тулылыгын киметү, белем бирү учреждениеләре чөлтәрен оптимальләштерү;

- балалар һәм яшьләргә өстәмә белем бирү һәм тәрбия бирүнең муниципаль системасын үстерү;

- өстәмә белем һәм тәрбия бирү мөмкинлекләрен киңәйтү;

- үткәрелә торган профилактик эшнең сыйфатын күтәрү;

- 14 яшьтән алып 18 яшькә кадәр булган яшьләренең үз-үзләрен күрсәтү, социаль үсеше өчен шартлар тудыру.

Программаны гамәлгә ашыру срогы: 2021-2027 еллар.

2.2. Ярдемче программалар бүлеп бирүнең нигезләмәсе

Теләче муниципаль районының «2021-2027 елларга Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы бурычларын хәл итү өчен муниципаль программаның ярдәмче программалары системасы формалаштырылган һәм 7 ярдәмче программадан тора.

«Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү (инклюзив белем бирүне дә кертеп)» ярдәмче программасы.

Әлеге программа Теләче муниципаль районында сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирүне тәэмин итү программасының максатларына ирешүгә юнәлдерелгән. Ярдемче программа кысаларында бурычлар хәл ителә:

- ведомство буйсынуындагы учреждениеләр эшчәнлеген (мәктәпкәчә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүне) тәэмин итү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү;

- муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә өстәмә урыннар булдыру;

- ярдәмче программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру түбәндәге күрсәткечләргә ирешүне тәэмин итәчәк;

- мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләрендә 2027 елга урын кытлыгын бетерү;

- программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең чагыштырма авырлыгы мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килә торган, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең гомуми саны 2027 елга 100 %ка житәчәк.

«Гомуми белем бирү» подпрограммасы район икътисадының инновацион үсеше таләпләренә туры килә торган гомуми белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән.

Ярдәмче программа кысаларында бурычлар хәл ителә:

- ведомство буйсынуындагы учреждениеләр эшчәнлеген (гомуми белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүне) тәэмин итү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү;

- заманча мәктәп инфраструктурасын формалаштыруга юнәлдерелгән гомуми белем бирү муниципаль системасын үстерү;

- балалар һәм яшүсмерләрнең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, шулай ук аларда туклану культурасын формалаштыру өчен шартлар тудыру;

- педагогик хезмәткәрләргә социаль ярдәм күрсәтү, укытучы һөнәренен статусын күтәрүгә юнәлдерелгән чараларны үтәү.

«Өстәмә белем бирү» ярдәмче программасы район өстенлекләре нигезендә балаларга һәм яшьләргә өстәмә белем бирү һәм тәрбия бирү муниципаль системасын үстерүгә юнәлдерелгән.

Ярдәмче программа кысаларында бурычлар хәл ителә:

- ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген (төрле юнәлештәге өстәмә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүне) тәэмин итү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү;

- өстәмә белем бирү эчтәлеген модернизацияләү;

- өстәмә белем бирү инфраструктурасын үстерү.

Ярдәмче программаның чаралар комплексын гамәлгә ашыру түбәндәгеләр артуны тәэмин итәчәк:

- өстәмә белем бирү программаларында каралган балалар һәм яшьләрен гомуми санында 5 яшьтән 18 яшькә кадәр - 2027 елга 75 %ка кадәр;

- олимпиадаларда һәм төрле дәрәжәдәге конкурста катнашучы өстәмә белем бирү программалары буенча белем алучыларның санының чагыштырма авырлыгы,

өстәмә белем бирү программалары буенча белем алуучыларның гомуми санында - 2027 елга 55%ка кадәр;

- спорт юнәлешендә өстәмә белем бирү программалары колачлаган балалар саны 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар санында - 2027 елга 75 %ка кадәр;

- белем бирү системасы учреждениеләре практикасына укучыларның һөнәри үзбилгеләнешен тәмин итүнең инновацион технологияләрен кертү.

Ярдәмче программаның чаралар комплексын тормышка ашыру тәмин итәчәк:

- районның барлык белем бирү учреждениеләренең уку-укыту программаларының яңартылган эчтәлегә, ул укуның төрле этапларында укучыларның һөнәри үзбилгеләнеше белән бергә давамчанлыгын тәмин итә;

- мәгариф системасында укучыларның һөнәри юнәлеш бирү эше өчен әзерләнган педагогик кадрлар;

- һөнәри юнәлеш бирү эшенең бердәм ачык мәгълүмати урыны;

- укучыларның һөнәри үзбилгеләнешен тәмин итүдә дәүләт-шәхси партнерлык модели;

- Теләче муниципаль районында профильле укытуның челтәр модели.

«Белем бирү сыйфатын баяләү системасын үстерү» ярдмче программасы карарлар кабул итү өчен мәгариф системасы житәкчеләренең һәм хезмәткәрләренең, шулай ук белем бирү хезмәтләрен кулланучыларның ышанычлы һәм актуаль мәгълүматы белән тәмин итүгә юнәлдерелгән.

Өлеге ярдәмче программа кысаларында түбәндәге бурычлар хәл ителә:

- белем бирү сыйфатын муниципаль баяләүне тәмин итү;

- мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәп һәм балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре укучылары һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын тормышка ашыру.

Ярдәмче программаның чаралар комплексын тормышка ашыру тәмин итәчәк:

- жәмәгәтьчелек катнашында идарә итүнең коллегияль органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) кертелгән мәгариф учреждениеләренең өлешен арттыру - 2027елда мәгариф һәм финанс-хужалык эшчәнлегенең стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләренә ия булган мәгариф учреждениеләренең өлешен 2027 елда 100 %ка кадәр арттыру.

Ярдәмче программаларны гамәлгә ашыру сроклары программаны гамәлгә ашыру срокларына туры килә, подпрограммалар буенча эшләрнең этаплылыгы бүленми.

2.3. Ярдәмче программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген баяләү

Ярдәмче программаның нәтижәлелеген баяләү киләсе таблицада тәкъдим ителгән индикатив күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучылар өлеше, дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

	гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы дәүләт (муниципаль) мәгариф оешмаларының өлеше, процент							
9.	Биналары авария хәлендә булган яки капитал ремонт таләп иткән гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы дәүләт (муниципаль) белем бирү оешмалары өлеше процент, гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы дәүләт (муниципаль) белем бирү оешмаларының гомуми саны, процент	39	36	33	29	29	29	29
10.	Гомуми белем бирү оешмалары педагогик хезмәткәрләренән уртача айлык эш хакын Татарстан Республикасында уртача айлык эш хакына карата нисбәте	100	100	100	100	100	100	100
11.	Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының дәүләт (муниципаль) белем бирү оешмалары педагогик хезмәткәрләренән уртача айлык эш хакына карата уртача айлык хезмәт хакы күләме, процент	100	100	100	100	100	100	100
12.	Мәгариф өлкәсендә югары квалификацияле эшчеләр санының чагыштырмача күләме регионда мәгариф өлкәсендә квалификацияле хезмәткәрләренән гомуми санында, процент	54	60	70	70,5	71	71	71
13.	Югары белем бирү мәгариф оешмаларына яки һөнәри белем бирү оешмаларына чыгарылыш сыйныф профильләренә (Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларында урта гомуми белем бирү программалары) тиешле эзерлек юнәлешенә яки белгечлек буенча кәргән гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучылар өлеше, процент	50	60	70	73	75	75	75
14.	Кече эшқуарлык субъектларыннан һәм социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмалардан урнаштырылган сатып алуларның гомуми еллык күләменнән (ведомство карамагындагы оешмаларны исәпкә алып), процент	15	15	15	15	15	15	15

2.4. Программаны гамэлгэ ашырудан көтөлгөн нәтижэләр

Программаның нәтижәлелеген бәяләү индикатив күрсәткечләр нигезендә гамэлгә ашырыла.

План күрсәткеченең факттагы күрсәткеченә ирешү Программаны гамэлгә ашыруның нәтижәлелеген раслаячак.

«2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасына 1 номерлы кушымта

«Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа атамасы	Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү (алга таба - Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф бүлеге» (алга таба - Мәгариф бүлеге)
Ярдәмче программаның максаты	Мәктәпкәчә белем бирү программаларының һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартларының норматив таләпләргә һәм социаль өметләргә туры килү-килмәү дәрәжәсен ачыклау
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларның төрле яклап үсешен тәмин итә торган сыйфатлы белем алуда халыкның ихтыяжын тулы канәгатьләндерү, уку-укуту эшчәнлегенә алшартларын формалаштыру. 2. Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү шартларында күчүчәнлек принцибын гамәлгә ашыру. 3. Бала хокуклары гарантияләрен тәмин итү, физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, мәктәпкәчә белем бирүнең мобиль, вариатив системасы шартларында хокук бозуларны төзәтү. 4. Мәктәпкәчә белем бирү педагогик хезмәткәрләренә аларның ижади һәм шәхси үз-үзләрен тормышка ашыруда фәнни-методик, мәгълүмати ярдәм күрсәтү
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	<p>2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 791208,88 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 84692,73 мең сум; 2022 ел - 90320,74 мең сум; 2023 ел - 144357,58 мең сум; 2024 ел - 106500,53 мең сум; 2025 ел - 115436,10 мең сум; 2026 ел - 120433,50 мең сум; 2027 ел - 129467,70 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 60261,14 мең сум тәшkil итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 2845,50 мең сум; 2022 ел - 3015,45 мең сум; 2023 ел - 51575,75 мең сум; 2024 ел - 2824,44 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум;</p>

	<p>2027 ел - 0,00 мең сум. 2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 730947,74 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 81847,23 мең сум; 2022 ел - 87305,29 мең сум; 2023 ел - 92781,83 мең сум; 2024 ел - 103676,09 мең сум; 2025 ел - 115436,10 мең сум; 2026 ел - 120433,50 мең сум; 2027 ел - 129467,70 мең сум. 2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 0,00 мең сум; 2022 ел - 0,00 мең сум; 2023 ел - 0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләргә бәяләү индикаторлары)</p>	<p>2027 елга Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: педагогик белем булган мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләре санының чагыштырма авырлыгын мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренән гомуми санында 100 процентка кадәр арттыру; программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләреннән чагыштырма авырлыгын мәктәпкәчә белем бирү стандартлары таләпләренә туры килә торган таләпләргә, мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләреннән гомуми санында 100 процентка кадәр арттыру; мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының квалификациясен күтәрү һәм (яисә) һөнәри янадан әзерлек узган педагогик хезмәткәрләре санының чагыштырма авырлыгын саклау, мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләреннән гомуми санында 99 процент дәрәжәсендә</p>

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сферасының гомуми характеристикасы, төп проблемаларны тасвирлау һәм аларны хәл итү юллары

Районда 10 мәгариф оешмасы һәм мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы 4 мәктәпкәчә төркем эшли, аларга 489 бала йөри. Мәктәпкәчә белем бирү белән тәэмин итү - 62,1%. Мәктәпкәчә белем бирүнең 0 яшьтән 8 яшькә кадәргә балалар өчен мөмкин булуы 100% тәшкил итә.

Әлеге ярдәмче программаның эшчәнлек өлкәсе Теләче муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре системасын үз эченә ала һәм мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә мәгариф сәясәтен

гамәлгә ашыру чараларын билгели. Бүгенге көндә районда 14 мәктәпкәчә белем бирү оешмасы һәм мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы гомуми белем бирү учреждениеләрендә 2 мәктәпкәчә белем бирү төркеме эшләп килә. Төркемнәрне комплектлау «Электрон балалар бакчасы» АИС республика программасы нигезендә «Балаларны балалар бакчаларына күчерү һәм исәпкә кую» административ регламенты нигезендә башкарыла.

Мәктәпкәчә белем бирүнең һәркем өчен мөмкин булуы комплекслы программа-максатчан якин килү нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль белем бирү сәясәтенең өстенлекле юнәлеше булып тора. Балаларны ике дәүләт теленә өйрәтү буенча инновацион технологияләрне нәтижәле гамәлгә кертү өчен, МБММУ Теләче № 2 балалар бакчасы базасында база майданчыгы булдырылды.

Мәгариф системасы барлык этапларда да мәктәпкәчә белем бирү системасын карап тоту, укыту (уку) методлары һәм технологияләре өлешендә инновацион эшчәнлек өчен кирәк булган күнекмәләрне һәм компетенцияләрне формалаштыруга һәм үстерүгә юнәлдереләчәк. Балаларның ижатка сәләтләрән иртә ачуны, мәгълүматны критик кабул итү күнекмәләрен, стандарт булмаган карарларга сәләтле, креативлык, уйлап табучанлык, командада эшли белү сәләте һәм аларны мәктәпкә эзерләү максатларында үстерү. Мәктәпкәчә белем бирүнең сыйфатын тәмин итү өчен мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә белем бирү оешмалары мөдирләренең дә, тәрбиячеләренең дә һөнәри дәрәжәсе мөһим. Нәкъ менә шуңа күрә мәктәпкәчә белем бирү хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү игътибар үзәгендә тора.

Хәзерге вакытта мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә хәл ителергә тиешле түбәндәге мәсьәләләр саклана:

- балалар бакчаларын тиешенчә жиһазландырмау,
- матди-техник базаның искерүе,
- кайбер мәктәпкәчә учреждениеләрдә уку-методик базаның лаеклы дәрәжәсен тәмин итү мөмкинлегенә булмау,
- һәр педагогга һәм административ-хужалык персоналына компьютерлар булмау.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру нәтижәсендә көтелә:

1. Өстәмә һөнәри белемнең мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләренә бирү өчен шартлар тәмин итү.

2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре өчен квалификацияне күтәрүнең персонализацияләнган моделен гамәлгә кертү.

Максатчан күрсәткечләргә ирешү өчен проблемалы мәсьәләләр туганда әлеге Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны регламентлаучы норматив-хокукый актларга үзгәрешләр кертергә мөмкин.

2. Ярдәмче программаның төп максатлары, бурычлары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләрен, срокларын һәм этапларын тасвирлау

Ярдәмче программаның максаты: мәктәпкәчә белем бирү программаларының һәм мәктәпкәчә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартларының норматив таләпләргә һәм социаль өметләргә туры килүен ачыклау.

Максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Балаларның төрле яклап үсешен тәмин итә торган сыйфатлы белем алуда халыкның ихтыяжын тулы канәгатьләндерү, уку-укуту эшчәнлегенең алшартларын формалаштыру.

2. Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү шартларында күчүчәнлек принцибын гамәлгә ашыру.

3. Бала хокуклары гарантияләрен тәэмин итү, физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, мәктәпкәчә белем бирүнең мобиль, вариатив системасы шартларында хокук бозуларны төзәтү.

4. Педагогик белем бирү хезмәткәрләренә аларның ижади һәм шәхси үзенчәлекләрен гамәлгә ашыруда фәнни-методик, мәгълүмати ярдәм күрсәтү.

Ярдәмче программаның төп чаралары характеристикасы:

1. Заманча жайланмалар һәм жиһазлар белән тәэмин итү

Мәктәпкәчә оешмаларда балаларны рухи-әхлакый үстерүне һәм тәрбияләүне тәэмин итә торган, тәрбияләнүчеләрнең физик һәм психологик сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны гарантияли торган, тәрбияләнүчеләргә һәм педагогик хезмәткәрләргә карата уңайлы предмет-пространство мохитен үстерә торган мохит булдырылырга тиеш; мәктәпкәчә белем бирү оешмаларын физкультура жиһазлары белән тәэмин итү; мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында искергән мебельне алмаштыру.

2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларын интерактив такталар белән тәэмин итү

Шуңа бәйле рәвештә, мәктәпкәчә яшьтә үк уку материалын өйрәнгәндә һәм тәрбия чаралары үткәргәндә интерактив хезмәттәшлек оештыру юлы белән мәгълүмати-белем бирү ресурслары белән эшләү нигезләрен салу максатка ярашлы.

3. Исәпләү һәм оештыру техникасы паркын яңарту

Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында "Электрон балалар бакчасы" автоматлаштырылган мәгълүмат системасында эшләү өчен электрон рәвештә "Мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф учреждениеләренә балаларны исәпкә алу һәм күчерү" хезмәте күрсәтүне тәэмин итү өчен.

4. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында Федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру.

5. Мәктәпкәчә белем бирүнең муниципаль системасын модернизацияләү (мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында катнаш яки компенсацияләүче төркемнәр төзү)

Хәзерге вакытта безнең илдә сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен белем бирү хезмәтләре базары бик чикле. Инвалид балаларны укытуның традицион формасы булып махсус (коррекцияле) белем бирү учреждениеләре кала. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга инклюзив тәрбия бирү мәсьәләсе аеруча кискен тора. Бу мәктәпкәчә белем бирү системасында урыннарга кытлык, түбән социаль культура һәм үсештә үзенчәлекләре булган кешеләргә карата халыкның түземлеге белән бәйле. Димәк, сәламәтлек мөмкинлекләре үзгә булган баланың белем бирү учреждениесенә керүе педагоглар, ата-аналар, мәгариф һәм социаль яклау идарәсе хезмәткәрләренә уртак тырышлыгына нигезләнәргә тиеш.

Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында катнаш яки компенсацияләүче төркем булдыруга юнәлтелгән чараларны тормышка ашыру үз эченә ала:

- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар мониторингы,

- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар белән эшләү өчен кадрларны укыту,

- мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында катнаш яки компенсацияләүче төркемнәр.

6. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында милли мәгарифне популярлаштыру
Мәктәпкәчә оешмаларда Татарстан Республикасы дәүләт телләрен укыту,

укуту-методик комплекслар, төрле сүзлекләр, электрон дәреслекләр төзү һәм бастыру, шулай ук югары квалификацияле белгечләр эзерләү, Россия Федерациясе мәгариф системасының заманча таләпләре нигезендә педагогик кадрларның квалификациясен күтәрү һәм яңадан эзерләү кебек мөһим проблемаларны хәл итү зарур.

Чараларның төп максаты-шартлар тудыру:

- татар телен, әдәбиятын саклау, өйрәнү һәм үстерү, туган булмаган һәм туган тел буларак функциональлеген арттыру;

- мәктәпкәчә белем бирү оешмаларын, мәктәпләрне, урта һөнәри белем бирү учреждениеләрен үз эченә алган татар теле һәм әдәбиятын укутуның тулы бер системасы;

- педагогларның һөнәри квалификациясен күтәрү курсларын оештыру һәм яңа укуту-методик комплектларын апробацияләү.

Шуңа бәйле рәвештә төп бурычлар булып торалар:

- ярдәмче программаның максатын уңышлы гамәлгә ашыру өчен оештыру механизмнарын булдыру;

- телләргә һәм әдәбиятны укуту методикасын камилләштерү;

- татар милли компоненты булган кәгазь һәм электрон форматта гамәли юнәлешле укуту-методик комплексларын эшләү, бастыру һәм гамәлгә кертү;

- этномәдәни компонентлы аудио- һәм видеоматериаллар һәм электрон белем бирү ресурсларын булдыру һәм гамәлгә кертү;

- яңа методика һәм эшләнмәләр белән танышу максатыннан педагогларның һөнәри компетентлыгын арттыру.

Көтелгән нәтижеләр:

- татар телен (әдәбиятын) популярлаштыру һәм тарату;

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең тел культурасын арттыру өчен фәнни-методик һәм белем бирү шартлары булдыру;

- педагогларның һөнәри компетентлыгын арттыру һәм эзерләү;

- Россия һәм дөнья социомәдәни киңлегендә татар теленең йогынтысын һәм үтемлелеген киңәйтү.

7. Балаларны рус теленә өйрәтү

Бүгенге көндә Татарстан Республикасында мәктәпкәчә яшьтәге ике дүләр телен укуту мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә фикер алышына торган актуаль мәсьәләләрнең берсе булып тора. Татар телле мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен рус телен өйрәтүнең төп максаты-тел сәләтен үстерү, рус теле белән рус халкының мәдәнияте белән аралашу чарасы буларак танышу. Балаларны рус теленә жәлеп итү, аларны мәктәптә белү процессын күпкә жинеләйтә, димәк, программа материалын тизрәк үзләштерүгә ярдәм итә.

Балаларны рус теленә өйрәтү эшен планлаштырып, тәрбияче рус-татар икетеллек үзенчәлеген, төркемдәге, гаиләләрдәге сөйләшүне, рус теленең ни дәрәжәдә аңлавын исәпкә алырга тиеш. Рус телендә сөйләшүче балаларны өйрәтү өчен тәрбияче иң беренче чиратта үзе дә рус телендә дәрәс итеп сөйләшәргә тиеш. Татар телендә аңлатманы бары тик беренче дәрәсләрдә генә кулланырга, ә алга таба аралашу күбесенчә рус телендә алып барырга кирәк.

Федераль дүләр белем бирү стандартлары ата-аналарны тәрбия-белем бирү процессына жәлеп итү кирәклеген күрсәтә. Гаилә баланың рус телен үзләштерүендә мөһим роль уйный.

Чараның төп максаты:

- районда тел сәясәтен норматив хокукый тәмин итүне камилләштерү;

- Татарстан Республикасы дәүләт телләре буларак татар һәм рус телләренен паритет эшчәнлегенә ярдәм итү;

- районда рус телен һәм рус телендә укытуның бөтен системасын үстерү;

- Теләче муниципаль районында яшәүче халыкларның телләрен саклау һәм үстерү;

- социаль статусны күтәрү, районда дәүләт телләрен һәм башка телләрен популярлаштыру.

Шуңа бәйле рәвештә төп бурычлар булып торалар:

ярдәмче программаның максатларын уңышлы гамәлгә ашыру өчен оештыру механизмнарын булдыру;

телләрен укыту методикасын камилләштерү;

рус милли компоненты булган кәгазь һәм электрон форматта практик юнәлешле укыту-методик комплексларны эшләү, чыгару һәм гамәлгә кертү;

этномәдәни компонентлы аудио - һәм видеоматериаллар, электрон мәгариф ресурсларын булдыру һәм гамәлгә кертү;

яңа методика һәм эшләнмәләр белән танышу максатыннан педагогларның һөнәри компетентлыгын арттыру;

Көтелгән нәтижеләр:

- укыту-методик базаны ныгыту;

- укытуда ИКТ кертү;

- кадрлар составы һәм дәүләт телләрен укыту сыйфатын яхшырту;

- укытуда давамчанлыкны саклап калу, УМК дәрәҗә сайлау;

- яңа стандартларга күчкәндә авторлык программаларын булдыру;

- татар һәм рус телләренен, шулай ук районның башка халыкларының телләренен оптималь эшләвен һәм үсешен тәэмин итә торган чаралар системасын булдыру.

3. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 791208,88 мең сум, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 84692,73 мең сум;

2022 ел - 90320,74 мең сум;

2023 ел - 144357,58 мең сум;

2024 ел - 106500,53 мең сум;

2025 ел - 115436,10 мең сум;

2026 ел - 120433,50 мең сум;

2027 ел - 129467,70 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 60261,14 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 2845,50 мең сум;

2022 ел - 3015,45 мең сум;

2023 ел - 51575,75 мең сум;

2024 ел - 2824,44 мең сум;

2025 ел - 0,00 мең сум;

2026 ел - 0,00 мең сум;

2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан

Республикасы бюджеты акчалары исэбэннэн 730947,74 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

- 2021 ел - 81847,23 мең сум;
- 2022 ел - 87305,29 мең сум;
- 2023 ел - 92781,83 мең сум;
- 2024 ел - 103676,09 мең сум;
- 2025 ел - 115436,10 мең сум;
- 2026 ел - 120433,50 мең сум;
- 2027 ел - 129467,70 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исэбэннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

- 2021 ел—0,00 мең сум;
- 2022 ел—0,00 мең сум;
- 2023 ел—0,00 мең сум;
- 2024 ел - 0,00 мең сум;
- 2025 ел - 0,00 мең сум;
- 2026 ел - 0,00 мең сум;
- 2027 ел - 0,00 мең сум.

Программаны финанслау күләме фараз характерына ия һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә тәгаенләнәчәк.

4.Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

Ярдәмче программаның төп чараларын, шул исәптән «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законны тормышка ашыру максатында, норматив-хокукый актларны эшләү һәм раслау планлаштырыла.

5. Ярдәмче программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаның нәтижәләлеген бәяләү киләсе таблицада тәкъдим ителгән индикатив күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлекләре	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	3-7 яшьләрдәге балалар санының мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләрен алу мөмкинлеге бирелгән 3-7 яшьләрдәге балалар санына карата, 5-7 яшьләрдәге балалар санына мәктәптә белем алучы 5-7 яшьләрдәге балалар санына карата мөнәсәбәт	%	100	100	100	100	100	100	100

2.	Педагогик белеме булган мөктәпкәчә мөгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләре санының чагыштырма авырлыгы мөктәпкәчә мөгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренәң гомуми санында	%	100	100	100	100	100	100	100
3.	Мөктәпкәчә мөгариф оешмаларының квалификациясен күтәрү һәм (яисә) һөнәри яңадан әзерләү узган педагогик хезмәткәрләре санының чагыштырма авырлыгы мөктәпкәчә мөгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренәң гомуми санында	%	100	100	100	100	100	100	100
4.	Программа буенча белем алучы мөктәпкәчә мөгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең чагыштырма авырлыгы мөктәпкәчә белем бирү стандартлары таләпләрәңә туры килә торган, мөктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми санында	%	100	100	100	100	100	100	100

План буенча күрсәткечләрнең факттагы әһәмиятенә ирешү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлегә турында дәлилләячәк.

«2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасына 2 номерлы кушымта

«Гомуми белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа атамасы	Гомуми белем бирүне үстерү
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф бүлеге» (алга таба - Мәгариф бүлеге)
Ярдәмче программаның максаты	Гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү һәм гамәлгә ашыру шартларында гомуми белем бирүнең заманча сыйфатына ирешү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә белем бирү процессын жиһазлауга һәм тәэмин итүгә карата таләпләрне гамәлгә ашыру өчен шартларны камилләштерергә. 2. Мәгариф бүлеге белгечләренең һәм методистларының, белем бирү оешмалары житәкчеләренең, педагогик хезмәткәрләренн квалификациясен күтәрү буенча эшне давам итәргә. 3. Укучыларның шәхси белем бирү ихтыяжларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән белем бирү учреждениеләренең дәрестән тыш эшчәнлегенә вариатив рәвешләрән үстерү
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	<p>2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 2379594,30 мең сум каралган:</p> <p>2021 ел - 227543,25 мең сум; 2022 ел - 269355,38 мең сум; 2023 ел - 273075,22 мең сум; 2024 ел - 407065,10 мең сум; 2025 ел - 362062,30 мең сум; 2026 ел - 406454,61 мең сум; 2027 ел - 434038,44 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 268846,80 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 10819,82 мең сум; 2022 ел - 25400,64 мең сум; 2023 ел - 11229,18 мең сум; 2024 ел - 80381,81 мең сум; 2025 ел - 54268,00 мең сум; 2026 ел - 47489,41 мең сум; 2027 ел - 39257,94 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 1942391,79</p>

	<p>мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 200315,93 мең сум; 2022 ел - 227167,34 мең сум; 2023 ел - 244648,97 мең сум; 2024 ел - 296906,05 мең сум; 2025 ел - 278002,60 мең сум; 2026 ел - 329559,30 мең сум; 2027 ел - 365791,60 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга федераль бюджет акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 168355,71 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 16407,50 мең сум; 2022 ел - 16787,40 мең сум; 2023 ел - 17197,07 мең сум; 2024 ел - 29777,24 мең сум; 2025 ел - 29791,70 мең сум; 2026 ел - 29405,90 мең сум; 2027 ел - 28988,90 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары)</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: 1. ООО яңа федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә белем алучы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының чагыштырма авырлыгын 100 процентка кадәр арттыру; Гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының гомуми санында 30 яшькә кадәрге укытучылар санының чагыштырма авырлыгын 30 процентка кадәр арттыру; Өйдә гомуми белем бирү программалары буенча дистанцион белем технологияләрен кулланып белем алучы инвалид балалар санының чагыштырма авырлыгын, укыту каршы куелмаган инвалид балаларның гомуми санында 100 процент дәрәжәсендә саклау; Сонгы өч ел дәвамында балаларның гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә гомуми санының 33 процент дәрәжәсендә квалификациясен күтәрү яисә һөнәри яңадан әзерләү узган дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә саны; Гомуми белем бирү программалары буенча төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы укучылар санының чагыштырма күләмен гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санының 45 процентка кадәр артуы; дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларында бердәм дәүләт имтиханы (алга таба - БДИ) нәтижеләре буенча математикадан уртача балл 70 балл тәшкил итә; дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларында БДИ нәтижеләре буенча рус теле буенча уртача балл 75 балл тәшкил итә; 2027 елга районда гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларының гомуми санында база белем бирү оешмалары өлешен 90 процентка кадәр арттыру; 10-11 сыйныф укучыларының гомуми санынан профильле белем бирү югары баскычында укучыларның колачлануын 50 процентка кадәр арттыру; 9 нчы сыйныф укучыларының профильдә белемен 100 процент</p>

	<p>дәрәжәсендә саклап калу;</p> <p>гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренең һәм педагогик хезмәткәрләренең федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә эшләү өчен квалификациясен арттырган һәм (яисә) һөнәри янадан эзерлек узган, гомуми гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренең һәм педагогик хезмәткәрләренең гомуми санында 100 процентка кадәр оптималь белем бирү чөлтәре төзәргә: төп мәктәпнән башка белем бирү учреждениеләре белән чөлтәр хезмәттәшлеге принцибы нигезендә эшләүче нәтижәле структураны булдыру; көчле база мәктәпләренең оптималь санының һәръяклы рейтингы системасы аша билгеләү.</p> <p>2. Кадрлар сәясәтен гамәлгә ашыруга яңа алымнарны булдырырга:</p> <p>а) квалификация күтәрү курсларын үз вакытында һәм сыйфатлы үтү мәсьәләләрендә педагогларга карата таләпләрне арттыру;</p> <p>б) район мөғариф учреждениеләрендә яшә белгечләргә жәлеп итү һәм беркетү (күрсәткечкә ориентация: 30% - педагоглар бергәлегендә 30 яшькә кадәргә педагоглар өлеше).</p> <p>3. Районда барлык этапларда: мәктәпкәчә, мәктәп, өстәмә этапларда белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә ярдәм итә торган нәтижәле методик хезмәт моделен формалаштыру.</p> <p>4. Белем бирүнең сыйфатын уку процессында барлык федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре һәм мөмкинлекләре (интерактив такталар, мобиль класслар, яңа дәрәҗәләргә электрон кушымталар) дәрәжәсендә булган интерактив белем бирү чараларын максималь куллану проблемасын хәл итү аша күтәрү.</p> <p>5. Дәүләт йомгаклау аттестациясенә кертелгән барлык 9, 11 сыйныф укучылары тарафыннан 100 процент аттестат алуны һәм барлык фәннәр буенча да нәтижәләр динамикасын тәэмин итәргә.</p> <p>6. Уку предметлары буенча олимпиадаларда катнашырга мотивлаштырылган укучыларны эзерләү буенча максатчан эш алып бару.</p> <p>7. Муниципаль мөғариф системасын үстөрүгә ярдәм итүче төрле дәрәжәдәге мөғариф проектларында һәм программаларында районның актив катнашуын тәэмин итәргә</p>
--	---

1. Гомуми белем бирү өлкәсе характеристикасы, төп проблемаларны тасвирлау һәм үсеш фаразлары

2024/2025 уку елында Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында 11 гомуми белем бирү учреждениесе (моннан тыш, 10 филиал) эшли, аларда 1377 бала белем ала, шулардан:

урта - 9, төп - 2, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен мәктәпләр - юк.

Сыйныф бүлмәләренең уртача тулылыгы: авыл буенча - 8,4 кеше (муниципаль буенча сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен классларны исәпкә алмыйча).

“Укытучы-укучы” нисбәте: авыл буенча - 6,38 кеше (муниципаль буенча сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен классларны исәпкә алмыйча).

Ике сменада эшләүче мәктәп юк.

Статистик мәгълүматлар:

- рус теле буенча БДИның уртача баллы - 62,10 (ТР буенча - 67,31);

- математикадан БДИның уртача баллы - 78,30 (ТР буенча - 71,24);

Сайлап алган предмет буенча уртача балл:

- физика - 87,00;
- химия - 69,66;
- информатика - 56,29;
- биология - 57,12;
- тарих - 72,00;
- инглиз теле - 87,5;
- жәмгыять белеме - 66,23;
- әдәбият - 82,33.

Югары баллылар өлеше (80 балл һәм аннан да күбрәк):

- рус теле - 19,57%;
- математика - 45%;
- физика - 100%;
- информатика - 14,29%;
- биология - 12,5%;
- инглиз теле - 100%;
- жәмгыять белеме - 17,65%;
- әдәбият - 66,67%.

Дәүләт йомгаклау аттестациясен үтмәгәннәр өлеше - 0% (0 тәмамлаучы).

2023/2024 уку елында 11 сыйныфлардан 46 кеше чыгарылды. 46 укучы белем алу турында аттестат алган. Медаль алучылар саны - 11 кеше (8 - I дәрәжә, 3 - II дәрәжә), бу 23,91% тәшкил итә.

Олимпиада хәрәкәте;

Районда олимпиадалар нәтижәләре буенча 36 призер:

- рус әдәбияты, инглиз теле, хокук буенча Бөтенроссия олимпиадасынын төбәк этабында 3 призер;
- инглиз теле һәм математика буенча «Олимпка юл» мәктәп укучыларынын республика олимпиадасында 3 призер;
- татар әдәбияты буенча 1 жинүче;
- туган тел һәм әдәбият, рус әдәбияты, физик культура, ОБЖ буенча республика олимпиадасынын 27 призеры, кулланучылар хокукларын яклау;
- татар теле буенча Халыкара олимпиаданың 2 призеры.

Милли белем

Районда 1377 бала белем ала торган 11 гомуми белем бирү оешмасы эшли.

Татар телендә белем бирүче мәктәпләр 9 (+8 филиал), аларда 504 бала белем ала.

Татарларны туган телдә укыту район буенча 57,61% тәшкил итә. Татар телендә тәрбия алу - 35,97%. Туган (татар) телендә белем һәм тәрбия алу 93,58% тәшкил итә. Туган тел укытучылары саны 39, шулардан: туган рус теле 7, татар теле 32.

2024 елның ноябрдә туган телдә белем бирүче 4 укытучы һәм 3 тәрбияче 50,0 мең сум күләмендә грантлар алдылар. Фатих Хөсни исемендәге Олы Мәтәскә урта мәктәбе һәм Иске Жәри балалар бакчасы «Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыкларның телләрен, горейф-гадәтләрен, мәдәниятләрен саклауга һәм үстерүгә юнәлтелгән муниципаль мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре проектларын гамәлгә ашыруга ярдәм» конкурсында катнашу йомгаклары буенча Грант (500,0 мең сум) ияләре булдылар.

Капиталь һәм агымдагы ремонт

2024 елда МБМББУ - Теләче 1 номерлы балалар бакчасы бинасына 63 548,34 мең сумга капитал ремонт ясалган:

- Орымширма мәктәбдә азык-төлек жайланмасын 3 163,70 мең сумлык капитал ремонтлау һәм жиһазлау үткәрелгән;

- Шармаш төп гомуми белем бирү мәктәбен 7 803,17 мең сумлык капитал ремонт һәм азык-төлек жиһазлары белән тәмин ителде.

Шулай ук агымдагы 2024 елда - "Мәгариф" милли проектының "Заманча мәктәп" федераль проекты кысаларында Югары Кибәхужа урта мәктәбе һәм Олы Мишә урта мәктәбе 2 200,0 мең сумга ремонтланган.

Мәктәп автобуслары белән тәмин итү

Теләче муниципаль районының гомуми белем бирү учреждениеләренә 208 укучыны 9 мәктәпкә 11 маршрут буенча йөртү өчен 11 мәктәп автобусы белән гамәлгә ашырыла.

Педагогик кадрлар белән тәмин итү

Мәгариф учреждениеләрендә 634 кеше эшли, шулардан 390 педагог.

Мәктәпләрдә - 299 педагог.

Балалар бакчасында - 68 педагог.

Өстәмә белем бирү учреждениесендә - 23 педагог.

Педагогик хезмәткәрләрнең уртача яше - 44 яшь.

Пенсия яшендәге педагоглар өлеше 12,2% тәшкил итә.

Мәктәпләрдә 253 педагог (85,7%) югары һәм беренче кв. категориясенә ия.

47 педагогның (71%) югары һәм беренче кв. категориясе бар.

Мәктәпләрдә югары белемле педагоглар - 291 кеше (97,6%), урта һөнәри белемле - 8 кеше (2,4%).

66 педагогның югары һөнәри белеме бар (97%), 2 кеше - урта һөнәри белем (3%).

Теләче муниципаль районы мәгариф системасында төп чаралар гомуми белем бирү учреждениеләре челтәре ресурсларынан файдалануны рационализацияләү исәбенә сыйфатлы белем алуны тәмин итүгә, укучыларның белем алу ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен матди-техник, финанс, кадрлар, идарә шартлары булдыруга юнәлдерелгән.

Хәзерге вакытта балаларга гомуми белем бирү өлкәсендә хәл итәсе проблемалар кискенләште, шул исәптән:

1) белем бирү нәтижеләре сыйфатында иң һәм иң уңышлы гомуми белем бирү оешмалары арасында аерма;

2) педагогик кадрларның составын һәм компетенцияләрен яңартуның түбән темплары.

Барлык укытучылар һәм гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләре шәхси ноутбуклар алдылар, "Интернет" челтәренә чыбыксыз керү нокталары урнаштырылды, районның гомуми белем бирү мәктәпләре укытучылары Интернет челтәрендә педагогик берләшмәләрдә катнаша.

Сәламәтлеге буенча мөмкинлекләре булмаган балалар өчен вакытлыча яки даими рәвештә белем бирү оешмасына керү мөмкинлеге булмаган балалар өйдә укулар оештырылган.

Чаралар комплексы ярдәмендә үзгәрешләр түбәндәге юнәлешләрдә булачак:

- укучыларның кызыксынуларын һәм активлыгын үстерүгә, индивидуаль уку планнары нигезендә профильле укытуның тулы кыйммәтле системасын булдыруга басым ясап, укытуның эчтәлеген һәм методларын сыйфатлы итеп үзгәртү;

- гомуми белем бирү системасы кадрлары эшчәнлегенә нәтижеләргә юнәлгән.

ярдәм итә торган механизмнарны үстерү, югары уку йортларын тәмамлаучыларны һәм талантлы белгечләрне гомуми белем бирүгә жәлеп итү, районның педагогик составын яшәртү, педагогик һәм житәкче кадрларның һөнәри дәрәжәсен арттыру.

Мәгариф өлкәсендәге стратегик максат-икътисадның инновацион үсеше таләпләренә, жәмгыятьнең һәм һәр гражданның заманча ихтыяжларына туры килә торган сыйфатлы белем алу мөмкинлеген арттыру. Бу максатны тормышка ашыру түбәндәге өстенлекле бурычларны хәл итүне күздә тотат.

1. База белеменең инновацион характерын тәэмин итү.

2. Өзлексез белем бирүнең заманча системасын булдыру, профессиональ кадрларны әзерләү һәм янадан әзерләү.

2. Ярдәмче программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижеләрен, срокларын һәм этапларын тасвирлау

Ярдәмче программаның максаты-гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү һәм гамәлгә ашыру шартларында гомуми белем бирүнең заманча сыйфатына ирешү, ярдәмче программаның бурычлары булып тора:

1. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә белем бирү процессын жиһазлауға һәм тәэмин итүгә карата таләпләрне гамәлгә ашыру өчен шартларны камилләштерергә.

2. Мәгариф идарәсе белгечләренең һәм методистларының, белем бирү учреждениеләре житәкчеләренең, педагогик хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү эшен инновацион мәгариф мәсьәләләрен хәл итү өчен дәвам итәргә.

3. Укучыларның шәхси белем бирү ихтыяжларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән белем бирү учреждениеләренең дәрестән тыш эшчәнлегенең вариатив рәвешләрен үстерергә.

Ярдәмче программаның төп чаралары характеристикасы:

1. Гомуми белем бирү оешмаларын жиһазлар һәм заманча кабинетлар белән тәэмин итү, автобуслар сатып алу

Гомуми белем бирү оешмаларын жиһазлар һәм заманча кабинетлар белән тәэмин итү нигезендә ФДББС ята, алар нигезендә гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренең һәм укытучыларының квалификациясен күтәрү һәм һөнәри әзерлек кысаларында белем бирү оешмалары өчен таләп ителә торган жиһазларның (уку, укыту-житештерү, компьютер, мәктәп ашханәләре һ.б.), транспорт чаралары, дәреслекләр һәм кеше курсларының кирәкле санын һәм бәясен билгеләү билгеләнә.

2. Барлык табигый-фәнни дисциплиналар кабинетларын жиһазлау

Укучыларда табигый-фәнни объектларны һәм күренешләренә өйрәнү буенча гамәли эш күнекмәләрен формалаштыру гомуми белем бирү мәктәпләренең барлык предмет кабинетларын заманча табигый-фәнни лабораторияләр комплектлары белән жиһазландыру зарурлыгына бәйле.

3. Профильле белем бирүне кертү

Югары сыйныф укучыларын профильле уку планнары нигезендә һөнәри эшчәнлеккә максатчан әзерләү гамәлгә ашырыла. Социаль-икътисади, физика-математика, социаль-гуманитар, филология, мәгълүмати-технологик профильләргә ихтыяж аеруча зур.

4. "Мәгариф" милли проектын гамәлгә ашыру

5. Федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру

Гомуми белем бирү эчтәлеген яңартуның һәм аны алу шартларын

модернизацияләүнең төп механизмы БГБ, ТГБ, УГБ яңа федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү булачак.

Яңа федераль дәүләт белем бирү стандартларының төп өлеше булып башлангыч, төп, урта гомуми белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләренә карата таләпләр тора. Яңа федераль дәүләт белем бирү стандартлары белем бирү нәтижәләре турындагы күзаллауларны шактый киңәйтә һәм предмет нәтижәләрен нормалаштыруга гына түгел, шәхес, гаилә, жәмгыять һәм дәүләтнең көтелгән перспективаларын һәм ихтыяжларын килештерү нигезендә формалаштырылган метапредметлы һәм шәхси нәтижәләргә ирешүгә, шулай ук тиешле яштыкта бала үсеше турында заманча фәнни күзаллауға да йөз тотат.

Өлеге нәтижәләргә ирешү яшүсмерләреннән төрле өлкәләрдә сынап карау, интенсив аралашу, гамәли социаль тәҗрибә алу кебек социаль һәм уку эшчәнлекләренен яңа формаларын кертүне таләп итә.

6. Сәләтле балаларга һәм аларның педагогларына адреслы ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыру

Балалар һәм яшьләреннән интеллектуаль-ижади потенциалын ачу төрле типтагы сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм озата баруға юнәлдерелгән:

- интеллектуаль сәләт;
- ижади һәм сәнгать сәләте;
- спорт сәләте;
- социаль сәләт.

Районда сәләтле балаларга һәм аларны әзерләгән педагогларга адреслы ярдәм күрсәтелә. Ел саен олимпиадада катнашучы укучыларны һәм аларның укытучыларын хөрмәтләү үткәрелә.

7. Гомуми белем бирү оешмаларының укытучылар-мөгаллимнәреннән һөнәри үсеш һәм методик коучингын булдыру

8. Федераль, республика, муниципаль программаларны гамәлгә ашыру

Укучылар өчен фәнни, фәнни-гамәли конференцияләр, олимпиадалар һәм конкурслар оештыру һәм үткөрү.

9. Гомуми белем бирү оешмаларында капитал ремонт үткөрү

10. Милли мәгариф системасын үстерү

Чараларны тормышка ашыру туган телләрен һәм әдәбиятларны популярлаштыруға, тел культурасын үстерү өчен фәнни-методик һәм белем бирү шартлары булдыруға китерәчәк.

11. Махсус (коррекцияле) белем бирү системасын үстерү

Чараның максаты-балаларны комплекслы үстерү һәм тернәкләндерү өчен махсус (коррекция) белем бирү оешмаларында уку-тәрбия процессын алып бару өчен уңайлы шартлар тудыру.

12. ОТ һәм ТБ буенча чаралар

Чараның максаты-гомуми белем бирү оешмаларында янгың куркынычсызлыгын тәэмин итү, террорчылыкка каршы яклану, КТ һәм ХС таләпләрен үтәү.

13. Мәгариф оешмаларында барьер мохитеннән башка булдыру

Чараның максаты булып, мәктәп яшендәге балаларны да кертеп, инвалидларның һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәреннән, шул исәптән инвалидларның тормыш эшчәнлегеннән өстенлекле өлкәләрендә объектларга һәм хезмәтләргә тоткарлыксыз үтеп керү шартларын формалаштыру тора.

3. Ярдамче программа чараларын ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлығы 2379594,30 мең сум каралган:

- 2021 ел - 227543,25 мең сум;
- 2022 ел - 269355,38 мең сум;
- 2023 ел - 273075,22 мең сум;
- 2024 ел - 407065,10 мең сум;
- 2025 ел - 362062,30 мең сум;
- 2026 ел - 406454,61 мең сум;
- 2027 ел - 434038,44 мең сум.

2021-2027 елларга Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 268846,80 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

- 2021 ел - 10819,82 мең сум;
- 2022 ел - 25400,64 мең сум;
- 2023 ел - 11229,18 мең сум;
- 2024 ел - 80381,81 мең сум;
- 2025 ел - 54268,00 мең сум;
- 2026 ел - 47489,41 мең сум;
- 2027 ел - 39257,94 мең сум.

2021-2027 елларга Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 1942391,79 мең сум, шул исәптән еллар буенча:

- 2021 ел - 200315,93 мең сум;
- 2022 ел - 227167,34 мең сум;
- 2023 ел - 244648,97 мең сум;
- 2024 ел - 296906,05 мең сум;
- 2025 ел - 278002,60 мең сум;
- 2026 ел - 329559,30 мең сум;
- 2027 ел - 365791,60 мең сум.

2021-2027 елларга федераль бюджет акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 168355,71 мең сум, шул исәптән еллар буенча:

- 2021 ел - 16407,50 мең сум;
- 2022 ел - 16787,40 мең сум;
- 2023 ел - 17197,07 мең сум;
- 2024 ел - 29777,24 мең сум;
- 2025 ел - 29791,70 мең сум;
- 2026 ел - 29405,90 мең сум;
- 2027 ел - 28988,90 мең сум.

Программаны финанслау күләме фараз характерына ия һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә тәгаенләнәчәк.

4.Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

consultantplus://offline/ref=55999854F8CC0842001E42F283B960A89EAD49C51706EFF3A3BEE2E695SD1EGЯрдәмче программаның төп чараларын, шул исәптән "Россия Федерациясендә мәгариф турында" Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында норматив хокукий актларны эшләү һәм раслау планлаштырыла.

5. Ярдэмче программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Ярдэмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү түбәндәге таблицада күрсәтелгән индикатив күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

Күрсәткеч	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7	8
Төп гомуми белем бирүнең яна федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә белем алучы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының чагыштырма авырлыгы, процентлар	97	100	100	100	100	100	100
Гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының гомуми санында 30 яшькә кадәрге укытучылар санының чагыштырма күләме, процент	30	30	30	30	30	30	30
Өйдә, дистанцион белем технологияләрен кулланып, гомуми белем бирү программалары буенча белем алучы инвалид балалар санының чагыштырма авырлыгы уку-укытуга каршы килмәгән инвалид балаларның гомуми санында, процентларда	100	100	100	100	100	100	100
Соңгы өч ел эчендә квалификацияне күтәрүне яисә һөнәри яктан яңадан әзерләүне узган дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренең гомуми санында балаларның гомуми санының чагыштырмача зурлыгы, процентлар	33	33	33	33	33	33	33
Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем программалары буенча укучылар санының чагыштырма авырлыгы гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санында, процентларда	43	45	45	45	45	45	45
Дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларында бердәм дәүләт имтиханы (БДИ) нәтижәләре, математика буенча уртача балл	56	58	65	68	70	70	70
Дәүләт (муниципаль) гомуми белем бирү оешмаларында бердәм дәүләт имтиханы (БДИ) нәтижәләре, рус теле буенча уртача балл	72	72	72	73	75	75	75
Гомуми белем бирү оешмаларының автоматик янгын сигнализациясе белән жиһазландырылуы, процентлар	100	100	100	100	100	100	100
Гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф учреждениеләренең гомуми санында база мәгариф оешмалары өлеше процент	55	60	60	60	60	60	60
10-11 сыйныф укучыларының гомуми	40	45	45	48	50	50	50

санынан профильле белем бирүнең өлкән баскычында укучыларны колачлау, процент							
9 сыйныф укучыларының гомуми санынан профильалды белеменә караган 9 сыйныф укучыларын колачлау, процент	100	100	100	100	100	100	100
Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренән һәм педагогик хезмәткәрләренән гомуми санында федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә эшләү өчен квалификация һәм (яисә) һөнәри эзерлек узган гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләре һәм педагогик хезмәткәрләре өлеше, процентлар	100	100	100	100	100	100	100

План буенча күрсәткечләрнең факттагы әһәмиятенә ирешү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге турында дәлилләячәк.

"2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мэгарифен үстерү" муниципаль программасына 3 номерлы кушымта

«Өстәмә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа атамасы	Өстәмә белем бирүне үстерү (алга таба - Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф бүлеге»
Ярдәмче программаның максаты	Әхлакый һәм физик яктан сәламәт шәхес формалаштыру өчен кирәкле барлык типтагы мэгариф учреждениеләре белем бирү-тәрбия системалары эшчәнлеген нәтижәләгән арттыру, шәхси белем бирү үсеше һәм шәхеснең рухи-әхлакый формалашуы, социаль һәм һөнәри үзбилгеләнеш мөмкинлекләрен тәмин итү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - Теләче муниципаль районында Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген яңарту; - балаларга өстәмә белем бирү буенча муниципаль хезмәтләрен сыйфатын күтәрү; - укучыларда рухият һәм мәдәният тәрбияләүдә социум шартларын координацияләүче белем бирү учреждениеләренең тәрбия бирү функцияләренең нәтижәләгән күтәрү; - балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының нәтижәләгән арттыру; - балаларга өстәмә белем бирү системасында ил педагогикасының иң яхшы традицияләрен саклап калу һәм дәвам итү; - өстәмә белем бирү системасының кадрлар потенциалын камилләштерү, бала шәхесенең гармонияле үсеше өлкәсендә педагогик эшчәнлекнең һөнәри дәрәжәсен күтәрү; - балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләренең матди-техник базасын үстерү; - физик, мэглумати һәм психологик куркынычсызлыкны тәмин итү
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	<p>2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 215669,40 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел - 21577,18 мең сум; 2022 ел - 24827,31 мең сум; 2023 ел - 28047,62 мең сум; 2024 ел - 33748,19 мең сум; 2025 ел - 35127,00 мең сум; 2026 ел - 34990,40 мең сум; 2027 ел - 37351,70 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 5898,38 мең сум тәшkil итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p>

	<p>2021 ел - 274,20 мең сум; 2022 ел - 1341,15 мең сум; 2023 ел - 1474,06 мең сум; 2024 ел - 2808,97 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре республика бюджеты акчалары исәбеннән 209771,02 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 21302,98 мең сум; 2022 ел - 23486,16 мең сум; 2023 ел - 26573,56 мең сум; 2024 ел - 30939,22 мең сум; 2025 ел - 35127,00 мең сум; 2026 ел - 34990,40 мең сум; 2027 ел - 37351,70 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 0,00 мең сум; 2022 ел - 0,00 мең сум; 2023 ел - 0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары)</p>	<p>2027 елга Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5-18 яшьләрдәге балаларның өстәмә белем бирү программалары белән колачлануларын саклау; - балаларга өстәмә белем бирү дәүләт (муниципаль) оешмалары педагогик хезмәткәрләренән уртача айлык эш хақына мөнәсәбәтән арттыру; - дәрестән тыш һәм мәктәптән тыш эшчәнлекнең төрле формаларында эшләрчә балалар һәм яшүсмерләр санын арттыру; - актив тормыш позициясе, мөстәкыйльлек һәм ижади инициативаны күрсәтүчә балалар ижтимагый берләшмәләре, яшьләр үзидәресе органнары эшчәнлегенә жәлеп ителгән балалар санын арттыру, социаль әһәмияткә ия эшчәнлекне үстерү; - фестивальләр, конкурслар, олимпиадалар белән колачланган мәктәп яшендәге балаларның чагыштырма күләмен арттыру; - сәламәтлеккә ярдәм итүчә мәктәпләрнен чагыштырма авырлыгын арттыру; - физкультура-спорт секцияләрендә шөгыйльләнгүчә укучыларның чагыштырма авырлыгын арттыру; - яшәү категорияләре, социаль һәм мөлкәти статус, сәламәтлек торышын, модельләр һәм социальләштерү программалары белән колачланган балаларның өлешен арттыру;

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сферасының гомуми

характеристикасы, төп проблемаларны тасвирлау һәм аларны хәл итү юллары

Районда 2 өстәмә белем бирү учреждениесе эшли, аларда 1121 бала шөгылләнә. Укучыларны өстәмә белем алу 83,3% тәшкил итә.

"Юнармия" хәрәкәте колачлаган балалар өлеше - 6,9%.

Балалар хәрәкәтендә булган балалар - 89% (1 202 кеше).

Сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балаларны 2023 елның августына кабул итү - 4 кеше.

Белем бирү учреждениеләренә тәрбия эшчәнлегенә балалар мәнфәгатьләренә, мәктәп традицияләренә, шәхси үсеш өчен кирәкле мәдәни мираска нигезләнә. Шулай ук вакытта балаларның физик, психик һәм эхлакый сәламәтлеге турында кайгырту өстенлекле юнәлеш булып тора.

Белем бирү учреждениеләренә һәм муниципаль мәгариф системасының тәрбия потенциалын үстерү бурычы граждандык-патриотик тәрбия бирүнең нәтижәле системасын гамәлгә ашыру, инновацион эш оештыру, гаилә белән тыгыз элемтәдә торы нигезендә хәл ителә. Нәтижеләргә ирешү өчен мәктәп, гаилә, мәктәптән тыш һәм мәдәни-агарту учреждениеләре, жәмәгәтчелек арасында комплекслы педагогик хезмәттәшлек оештырылган. Белем бирү учреждениеләрендә «Әти-әниләр советлары» булдырылган һәм эшли, алар балаларны тәрбияләүдә актуаль мәсьәләләргә хәл итүдә ярдәм итә.

Укучыларның рухи - эхлакый үсеше, аларның үз-үзләрен билгеләү ижтимагый үсешенә мөһим өлеш булып кала. Патриотик традицияләргә саклау һәм арттыру, ил тарихын өйрәнү, Ватаныбызның хәрби-патриотик мирасын өйрәнү, укучыларның үз-үзләрен тоту өчен мәктәпләрдә «Юнармия», РДШ отрядлары булдырылды. Укудан буш вакытларында укучылар мемориалларны,obeliskларны саклау, Мәңгелек ут янында хәтер вахтасын алып барачак, волонтерлык эшчәнлегенә белән шөгылләнәчәк, зур мәдәни һәм спорт чараларында катнашачак.

Дәрестән тыш эшчәнлектә балаларның мәшгульлегенә ПДНда исәптә торучы укучылар санының кимүенә ярдәм итә. Төрле түгәрәкләргә һәм секцияләргә йөрүче балалар санын арттыру. Наркотикларга каршы «SaMoСтоятельные дети» проектына керергә теләүчеләрен саны елдан-ел арта бара.

Укучылар белән тәрбия эшенә сыйфатын күтәрү һәм сыйныф җитәкчеләргә белән методик эшкә камилләштерү өстенлекле юнәлеш булып кала.

Өстәмә белем бирү учреждениеләре эше халыклар һәм милләتلәренә милли, мәдәни һәм интеллектуаль традицияләрен исәпкә алып төзелә.

Эшчәнлек барышында үз вакытында хәл итүне таләп итә торган түбәндәге проблемалар ачыкланды:

Өстәмә белем бирү мәсьәләләрендә педагогик составның компетентлыгы җитәрлек дәрәжәдә түгел һәм бергәләп эшләүче педагогларның һөнәри компетентлыгын арттыруга мотивациясе җитәрлек түгел

Фаразланыла торган чишү юллары:

- педагогик кадрларны дәрәжә сайлауны гамәлгә ашыру;
- курс һәм курсара эзерлек аша тренер-укытучыларның һөнәри осталыгын үстерү өчен шартлар тудыру;
- төрле дәрәжәдәге ярышларда яхшы нәтижеләргә ирешкән тренерларны бүләкләү.

Белем бирү процессының матди-техник жиһазланышы җитәрлек түгел.

Комплекслы эш өстәмә белем бирү педагогларының балалар белән төрле юнәлешләрдә нәтижәле эшен оештырырга мөмкинлек бирәчәк. Балаларның сәләтен үстерергә һәм алар белән бергә камиллеккә, әлеге процесста катнашучы һәр кешенең шәхси үсешендә яңа үрләргә ирешергә омтылырга ярдәм итәчәк.

2. Ярдәмче программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләрен, срокларын һәм этапларын тасвирлау

Ярдәмче программаның максаты - белем бирү учреждениеләренең әхлакый һәм физик яктан сәламәт шәхес формалаштыру өчен кирәкле барлык типтагы белем бирү-тәрбия системалары эшчәнлегенә нәтижәлелеген күтәрү, шәхеснең индивидуаль белем бирү үсеше һәм рухи-әхлакый формалашу мөмкинлекләрен, социаль һәм һөнәри үзбилгеләнешен тәмин итү.

Ярдәмче программа түбәндәге бурычларны хәл итә:

- Теләче муниципаль районында Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген яңарту;

- балаларга өстәмә белем бирү буенча муниципаль хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү;

- укучыларда рухият һәм мәдәният тәрбияләүдә социум шартларын координацияләүче белем бирү учреждениеләренең тәрбия бирү функцияләренең нәтижәлелеген күтәрү;

- балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының нәтижәлелеген арттыру;

- балаларга өстәмә белем бирү системасында ил педагогикасының иң яхшы традицияләрен саклап калу һәм дәвам итү;

- өстәмә белем бирү системасының кадрлар потенциалын камилләштерү, бала шәхесенең гармонияле үсеше өлкәсендә педагогик эшчәнлекнең һөнәри дәрәжәсен күтәрү;

- балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләренең матди-техник базасын үстерү;

- физик, мәгълүмати һәм психологик куркынычсызлыкны тәмин итү.

Ярдәмче программаның төп чаралары характеристикасы:

1. "Балалар сәламәтлегендә тайпылышларны иртә ачыклау" проектын тормышка ашыру

Аппарат-программа комплексларын кулланып ("АРМИС") мәктәп укучыларының сәламәтлеге торышындагы тайпылышларны иртә ачыклау буенча эш. "АРМИС" ул - моноблоклы, аз габаритлы, универсаль аппарат-программа комплексы, аңа санлы интерфейс аша кешенең физиологик параметрларын теркәү өчен датчиклар кушыла.

2. "Дәресләрдән соң мәктәп" проектын тормышка ашыру

Проектның асылы-мәктәпләрдә түгәрәк эшчәнлегенә барлык спектрын яңарту, ул укучыларның техник ижаты һәм тикшеренү эшчәнлегенә өчен база булдыруга аеруча басым ясай. Проектны тормышка ашыру зарурлыгы балалар иминлегенә өчен, аларның ижади потенциалын ачуга, уңышлы шәхес формалаштыруга, киләчәк һөнәрне аңлы рәвештә сайлауга әзерлеккә һәм дәресләр тәмамланганнан соң эшләргә тиеш.

Мәгариф системасында сәламәтлек саклау эшчәнлеген үстерүнең төп векторы - "Мәктәп-сәламәтлек территориясе" озақ сроклы проектын тормышка ашыру, ул түбәндәге төп юнәлешләрне үз эченә ала:

- «Профилактик белем бирү программаларын гамәлгә ашыру»;
- «Укучыларны физик тәрбияләү системасын үстерү»;
- "Укучыларның туклануын рациональләштерү";
- "Сәламәтлек саклау өлкәсендә педагогларның һөнәри компетенциясен арттыру";

- «Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру программаларына укучы гаиләләрне жәлеп итү, шул исәптән «Уңышка юл» программасына;

- "Укучыларның профилактик эштә, социаль эһәмиятле проектларны гамәлгә ашыруда катнашуы ("Лидерлык нигезләре", "Мөстәкыйль балалар" һ.б.);

- "Профилактик наркологик тикшерүләр үткәру".

Гомуми белем бирү оешмалары командалары арасында "КЭС-БАСКЕТ" һәм «ШВЛ» мәктәп баскетбол лигасы чемпионатларында катнашу.

"КЭС-БАСКЕТ" мәктәп баскетбол лигасы һәм «ШВЛ» проектларында катнашу гомуми белем бирү оешмаларына матди базаны тулыландырырга мөмкинлек бирә. Чемпионатта катнашучы барлык мәктәпләр баскетбол туплары комплектларын, зональ этапларда жинүчеләр - баскетбол формасы комплектларын спонсордан - "Комплекслы энергия системалары" ябык акционерлык жәмгыятеннән (Пермь шәһ.) алалар. Моннан тыш, проектның иганәчесе тарафыннан бүләкләү атрибутикасы да бирелә.

Районның гомуми белем бирү оешмалары "Кечкенә футбол - мәктәпкә!" гомумроссия проекты кысаларында мини-футбол буенча чемпионатта актив катнашалар.

Яңа жиһазлар сатып алу оешмаларның матди-техник базасын ныгытты, балаларга техник юнәлештәге өстәмә белем бирү программалары спектрин кинәйтте. Техник ижатның яңа төрләре кертелде: робототехника, 3D-модельләштерү, санлы программа белән идарә итү станокларында эшләү.

3. Балалар хәрәкәте һәм балаларны социальләштерү формаларын үстерү:

- "Балалар район думасы" республика проекты тормышка ашырыла;

- хокук бозуларны профилактикалау буенча мәктәп отрядлары үсә;

- хокук бозуларны профилактикалау отрядлары актив эшли;

- "SaMoСтоятельныеДети" ведомствоара проекты тормышка ашырыла.

4. Балалар хәрәкәтен үстерү, балаларны социальләштерү буенча төп чаралар:

- Татарстан Республикасы мәгариф учреждениеләрендә Ватанга мэхәббәт, гаилә кыйммәтләрен һәм горөф-гадәтләрен, гомуми шәхес культурасын, укучыларның гражданлык тәңгәллеген, толерантлык культурасын, этник һәм динара хезмәттәшлек өлкәсендә социаль компетентлык, Ватанны саклауга эзерлек һәм яшь кешеләрнең Россия Федерациясе Кораллы Көчләре сафларында хезмәткә уңай мөнәсәбәтен формалаштыруга юнәлдерелгән хәрби-патриотик, фәнни-техник, рухи-эхлакый, сәнгать-эстетик, экологик тәрбиянең заманча программаларын гамәлгә ашыру;

- яшьләргә патриотик тәрбия бирү белән шөгыйльәнүче балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегенә мониторинг, яшьләргә патриотик тәрбия бирү буенча методик рекомендацияләр эшләү, Бөек Ватан сугышы һәм тарихның башка мөһим вакыйгалары турында тарихи хәтерне саклауга юнәлдерелгән республика акцияләре үткәру;

- укучыларны тәрбияләү һәм социальләштерү, аларның шәхси һәм ижтимагый эһәмияткә ия эшчәнлегенә, социаль һәм граждан хәле, шул исәптән федераль дөүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру аша үз-үзләрен үзенә тәңгәлләштерү өчен шартлар тудыру;

-мәгарифтә дөүләт-ижтимагый идарә, шул исәптән балалар ижтимагый

үзидарәсе формаларын үстерү;

- балалар тарафыннан кеше хокуклары һәм бала хокуклары өлкәсендә белем алуны тәэмин итә торган чаралар комплексын эшләү;

- балалар белән эш башкаручы оешма һәм учреждение белгечләрен укыту һәм квалификацияләрен күтәрү буенча гамәлдәге программаларны аларга балаларның мәнфәгатьләренә кагылышлы карарлар кабул итүдә катнашу хокукын аңлатучы махсус бүлек кертү юлы белән кинәйтү һәм аны тормышка ашыру принциплары;

- балаларның мәнфәгатьләренә кагылышлы карарлар кабул итүдә катнашуын бәяләү һәм даими мониторинг системасын һәм механизмын булдыру.

3. Ярдәмче программа чараларын ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 215669,40 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 21577,18 мең сум;

2022 ел - 24827,31 мең сум;

2023 ел - 28047,62 мең сум;

2024 ел - 33748,19 мең сум;

2025 ел - 35127,00 мең сум;

2026 ел - 34990,40 мең сум;

2027 ел - 37351,70 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 5898,38 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 274,20 мең сум;

2022 ел - 1341,15 мең сум;

2023 ел - 1474,06 мең сум;

2024 ел - 2808,97 мең сум;

2025 ел - 0,00 мең сум;

2026 ел - 0,00 мең сум;

2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре республика бюджеты акчалары исәбеннән 209771,02 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 21302,98 мең сум;

2022 ел - 23486,16 мең сум;

2023 ел - 26573,56 мең сум;

2024 ел - 30939,22 мең сум;

2025 ел - 35127,00 мең сум;

2026 ел - 34990,40 мең сум;

2027 ел - 37351,70 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 0,00 мең сум;

2022 ел - 0,00 мең сум;

2023 ел - 0,00 мең сум;

2024 ел - 0,00 мең сум;

2025 ел - 0,00 мең сум;

2026 ел - 0,00 мең сум;

2027 ел - 0,00 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы

финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак

4. Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

consultantplus://offline/ref=55999854F8CC0842001E42F283B960A89EAD49C51706EFF3A3BEE2E695SD1EG Ярдәмче программаның төп чараларын, шул исәптән "Россия Федерациясендә мәгариф турында" Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында норматив хокукый актларны эшләү һәм раслау планлаштырыла.

5. Ярдәмче программаның социаль-иқтисадый нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү түбәндәге таблицада күрсәтелгән индикатив күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

Индикатор исеме	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Өстәмә белем бирү программалары белән 5-18 яшьлек балаларны укыту	%	65	75	85	87	90	90	90
Балалар иқтисадый берләшмәләре, актив тормыш позициясен, мөстәкыйльлек һәм ижади инициативаны күрсәтүче яшьләр үзидарәсе органнары эшчәнлегенә жәлеп ителгән балалар саны арту (2021 ел белән чагыштырганда %).	%	100	100	100	100	100	100	100
Фестивальләр, конкурслар, олимпиадалар белән үткәрелгән Школьная яшендәге балаларның чагыштырма авырлыгы	%	100	100	100	100	100	100	100
Сәламәтлеккә ярдәм итүче мәктәпләрнең чагыштырма авырлыгы	%	100	100	100	100	100	100	100

План буенча күрсәткечләрнең факттагы әһәмиятенә ирешү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге турында дәлилләячәк.

"2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү" муниципаль программасына 4 номерлы кушымта

«Сәләтле балаларга ярдәм» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа атамасы	Сәләтле балаларга ярдәм (алга таба - Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф бүлеге» (алга таба - Мәгариф бүлеге)
Ярдәмче программаның максаты	Белем бирү эшчәнлегенең нәтижәле формалары нигезендә сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү системасын үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сәләтле балалар белән эшләү өчен педагогик кадрларны әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү системасын янарту. 2. Белем бирү эшчәнлегенең нәтижәле формаларын кулланып сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү, укыту, тәрбияләү һәм үстерү буенча мәгълүмати-методик тәмин итүне камилләштерү. 3. Белем бирү оешмаларының эшен координацияләү, кызыксынган учреждениеләр һәм оешмалар белән сәләтле балаларның интеллектуаль-ижади потенциалын үстерү мәсьәләләрендә хезмәттәшлек итү. 4. Сәләтле балаларга социаль, хокукий һәм психологик ярдәм күрсәтүне тәмин итү. 5. Интеллектуаль, ижади һәм спорт олимпиадаларын, смотрларны, конкурсларны һәм ярышларны әзерләү һәм уздыру системасын үстерү, талантлы балаларны яклау һәм иҗтимагый тану. 6. Сәләтле балаларның ижади эшчәнлеген стимуллаштыру, фәнникшеренү эшчәнлеге барышында аларның шәхси ижади сәләтләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	<p>2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 0,00 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел–0,00 мең сум; 2022 ел–0,00 мең сум; 2023 ел–0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшkil итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел–0,00 мең сум;</p>

	<p>2022 ел–0,00 мең сум; 2023 ел–0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел–0,00 мең сум; 2022 ел–0,00 мең сум; 2023 ел–0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел–0,00 мең сум; 2022 ел–0,00 мең сум; 2023 ел–0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак</p>
--	---

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сферасының гомуми характеристикасы, төп проблемаларны тасвирлау һәм аларны хәл итү юллары

Муниципаль районның инновацион үсешенә төп шарты һәм аның төп конкурентлы өстенлеге-балаларның интеллектуаль-ижади потенциалы.

Муниципаль мәгариф системасында сәләтле балаларга ярдәм итү мәгариф оешмаларында укучы балаларны колачлауның төрле юнәлешләре аша системалы рәвештә гамәлгә ашырыла. Барлык мәктәпләрдә дә өлкән сыйныф укучыларын профильле укуту оештырылган, укучылар өстәмә белем бирү системасында шөгылләнә, жәйге профильле лагерьларда балаларның катнашуы арта.

Фән олимпиадаларында катнашу нәтижәлегенә күрсәткечләре унай динамикага ия.

Күрсәткечләр	2019/2020 уку елы	2020/2021 уку елы	2021/2022 уку елы	2022/2023 уку елы	2023/2024 уку елы
Мәктәп укучыларының Бөтенроссия олимпиадасының региональ этабы һәм республика фән	19	25	24	27	36

олимпиадасы жинүчеләре һәм призерлары саны					
---	--	--	--	--	--

Профильле белем бирү системасында һөнәри белем бирү учреждениеләре белән хезмәттәшлек дәвам итә, бу һөнәрне анлы рәвештә сайлау, башлангыч һөнәри һәм югары уку йортына кадәрге эзерлек мөмкинлеге бирә. Өлкән сыйныф укучыларының Төбәк фәнни-гамәли конференцияләрендә һәм Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының югары уку йортлары белән берлектә үткәрелә торган конкурс чараларында катнашу активлыгы арта. Укучыларның Идел бие фәнни-экология конференциясендә, Н.И. Лобачевский исемендәге укучыларның Идел бие фәнни конференциясендә, «ИНТЕЛЛЕКТ» төбәк фәнни-гамәли олимпиадасында, Л.Н. Толстой исемендәге фәнни-гамәли конференциядә, «Фән паркы» һәм «Мин - тикшеренүче», «Тере классика» кебек өлкән сыйныф укучыларының ижат эшләре фестивалендә һәм башкаларда чыгышлары.

Барлык мәктәпләрдә һәм балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә пәхси үсеш, социаль активлыкны, югары сыйныф укучыларының коммуникацион сәләтләрен һәм күнекмәләрен формалаштыруга юнәлдерелгән «Лидерлык нигезләре» белем бирү программасы буенча укыту кертелде.

Муниципаль чараларда ел саен сәләтле балалар белән эшләүгә йомгак ясала.

Мәгариф бүлегә сәләтле чыгарылыш сыйныф укучыларының һөнәри казанышларын мониторинглый. Ижади үсеш, фән олимпиадаларында, НПК жинүчеләр һәм призерларны социаль һәм һөнәри яктан билгеләүнең иң якты фактлары турында мәгълүматлар банкы ел саен яңартыла.

2021-2025 елларга сәләтле балаларга ярдәм итү программасы белем бирү эшчәнлегенең нәтижәле формалары нигезендә, сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү, укыту, тәрбияләү һәм үстерү буенча муниципаль мәгариф системасының эшен ресурслар белән тәмин итү һәм идарә итү механизмнарын, сәләтле балаларның белем бирү ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен канәгатьләндерә һәм аларның ижади үсешен тәмин итүче оештыру-эчтәлекле шартлар булдыруның төп юнәлешләрен билгели.

Программаны кадрлар һәм мәгълүмати-методик тәмин итү

№ т/б	Чаралар	Гамәлгә ашыру вакыты	Жаваплы башкаручылар
1.	Сәләтле балалар белән эшләү өчен педагогик кадрларны эзерләү, янадан эзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү системасын камилләштерү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлегә, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
2.	Сәләтле балалар белән нәтижәле эшләүче педагогларны кызыксындыру системасын эшләү	2027	Мәгариф бүлегә, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
3.	Сәләтле балалар белән эшләү өчен матди-техник базаны үстерү: - ТБУ, МБУ, ӨБУ компьютер сыйныфлары белән жиһазлау;	Даими рәвештә	Мәгариф бүлегә, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

	- музыкаль инструментлар, техник һәм сәнгать ижаты өчен жайланмалар сатып алу; - белем бирү учреждениеләре китапханәләренән фондын әдәбият һәм яңа буын мәгариф ресурслары белән тулыландыру		
4.	Сәләтле балалар белән эшләү өчен заманча укыту-методик базаны үстерү: - төрле юнәлешләр буенча мәктәп укучыларын үстерүгә юнәлдерелгән төрле дәрәжәле белем бирү программаларын эшләү һәм тормышка ашыру; - сәләтле балалар белән эшләү буенча методик материаллар эшләү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
5.	Белем бирү учреждениеләренән укыту-тәрбия процессына камил белем бирүгә нигезлэнгән инновацион методикалар һәм технологияләр эшләү һәм кертү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
6.	«Портфолио» системасын, шул исәптән фән юнәлешләре буенча республика (һәм башка дәрәжә) конкурслары, олимпиадалар, турнирлар нәтижәләре буенча укучыларның шәхси казанышлары электрон банкын үстерү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге
7.	Сәләтле балалар үсешенә медик-психологик ярдәм күрсәтүне тәмин итү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге
8.	Сәләтле балалар белән эшләүнең нәтижәләлегенә мониторинг үткәру	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

Оештыру эше

№ т/б	Чаралар	Гамәлгә ашыру вакыты	Жаваплы башкаручылар
1.	Тәрбиячеләр, укытучылар, педагог-психологлар, сыйныф житәкчеләре өчен балалар сәләтен ачыклау һәм үстерү өчен шартлар тудыру буенча тематик семинарлар үткәру	Даими рәвештә	Мәгариф һәм консультация бүлеге
2.	Сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү проблемалары буенча ачык муниципаль фәнни-гамәли конференция үткәру	Ел саен	Мәгариф бүлеге
3.	Балаларның сәләтен үстерү проблемалары буенча республика һәм Бөтенроссия чараларында педагогларның катнашуын оештыру	ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, планнары буенча	Мәгариф бүлеге

4.	Мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем бирү системасында балаларның сәләтле булуына баскычлы диагностика үткәру	Ел саен	Мәгариф бүлеге
5.	Муниципаль балалар фәнни-гамәли конференцияләре, конкурслар, смотрлар, күргәзмәләр, фестивальләр, фән олимпиадалары, башка интеллектуаль-ижади чаралар оештыру	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
6.	Сәләтле балаларның региональ, федераль һәм халыкара дәрәжәдәге конкурс чараларында катнашуын оештыру	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге
7.	Күргәзмәләр оештыру, балаларның проект, тикшеренү, ижади эшләрән бастыру	Ел саен	Мәгариф бүлеге
8.	Югары белем бирү ихтыяжлары булган балалар өчен дистанцион белем бирүне оештыру	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
9.	Сәләтле балалар өчен сезонлы профильле сменалар һәм лагерьлар оештыру	Ел саен	Мәгариф бүлеге
10.	Ата-аналар белән эшне оештыру: - ата-аналар конференциясе үткәру; - сәләтле балалар һәм аларның эти-әниләре өчен психологик тренингләр, шәхси консультацияләр үткәру; - сәләтле балаларның ата-аналарын программа-методик материаллар белән тәэмин итү һәм методик рекомендацияләр эшләу	Ел саен Мөрәжәгатьләр буенча Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге

Сәләтле балаларга ярдәм итү мәсьәләләрендә ведомствоара координацияләү

№ т/б	Чаралар	Гамәлгә ашыру вакыты	Жаваплы башкаручылар
1.	Мәгариф учреждениеләре, башка кызыксынган оешмалар һәм предприятиеләр арасында балалар сәләтен үстерү буенча хезмәттәшлек итү мәсьәләләрендә социаль партнерлыкны үстерү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
2.	Фәнни учреждениеләр лабораторияләре базасында һәм предприятиеләрдә балаларның проект, тикшеренү, ижат эшчәнлеген оештыру, сәләтле балалар белән индивидуаль эшләргә галимнәрне, белгечләрне, ижади интеллигенцияне жәлеп итү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
3.	Массакүләм мәгълүмат чараларында педагогларның сәләтле балалар белән эшләү буенча белем алучыларның иң яхшы проект, тикшеренү, ижат эшләре һәм методик материалларын бастырып чыгаруны тәэмин итү	Даими рәвештә	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

4.	Интернет чөлтөрөндө мөгълүмати битлөргө ярдөм итү	Даими рөвөштө	Мөгариф бүлөгө, мөгариф учреждениелөре житөкчелөре
5.	Сөлөтлө балалар белән эшлөү өлкөсөндө халыкара хөзмөттөшлөкнө урнаштыру һәм үстөрү	Даими рөвөштө	Мөгариф бүлөгө, мөгариф учреждениелөре житөкчелөре

2. Ярдөмчө программаның төп максатлары, бурычлары, аны тормышка ашыруның ахыргы нөтижэлөрөн, срокларын һәм этапларын тасвирлау

Программаның максаты: белем бирү эшчәнлегенөң нөтижөле формалары нигезөндө сөлөтлө балаларны ачыклау һәм аларга ярдөм итү системасын үстөрү.

Программаның бурычлары:

- интеллектуаль, ижади һәм спорт олимпиадаларын, смотрларны, конкурсларны һәм ярышларны эзерлөү һәм уздыру системасын үстөрү, талантлы балаларны яклау һәм жөмөгөтчөлек тарафыннан тану;

- сөлөтлө балаларның ижади эшчәнлеген стимуллаштыру, фөнни-тикшеренү эшчәнлегө барышында аларның шөхси ижади сөлөтлөрөн тормышка ашыру өчөн шартлар тудыру;

- сөлөтлө балалар белән эшлөү өчөн педагогик кадрларны эзерлөү, янадан эзерлөү һәм квалификациялөрөн күтөрү системасын яңарту;

- белем бирү эшчәнлегенөң нөтижөле формаларын кулланып, сөлөтлө балаларны ачыклау, аларга ярдөм итү, укыту, тәрбиялөү һәм үстөрү буенча мөгълүмати-методик тээмин итүне камилләштерү;

- белем бирү оешмалары эшен координациялөү, кызыксынган учреждениелөр һәм оешмалар белән сөлөтлө балаларның интеллектуаль-ижади потенциалын үстөрү мәсьәләлөрөндө хөзмөттөшлөк итү;

- сөлөтлө балаларга социаль, хокукый һәм психологик ярдөм күрсөтүне тээмин итү.

Өстөнлөклө юнөлөшлөр:

- балаларның талантларын һәм сөлөтлөрөн, шул исәптән матди ярдөм чараларын гамәлгө ашыру аша да, үстөрүне стимуллаштыру;

- шөхөснөң рухи потенциалын, аның үсешенөң эчке хәрәкөт көчө, ижади үз-үзлөрөн күрсөтү, үз-үзөннө раслауга һәм тормышка ашыруга юнөлтөлгән эчке энергия буларак формалаштыру;

- сөлөтлө балаларның фөнни-тикшеренү күнөкмәлөрөн үстөрү;

- сөлөтлө балалар белән эшлөү буенча белем бирү учреждениелөрөн үстөрү һәм аларга ярдөм итү;

- сөлөтлө балаларга муниципаль ярдөм күрсөтү һәм социаль ярдөм күрсөтү;

- сөлөтлө балалар белән эшлөүчө кадрлар эзерлөү системасын үстөрү;

- сөлөтлө балалар белән эшлөүнөң төрлө юнөлөшлөрө буенча һәм

Программаны тормышка ашыруны тээмин итү буенча оештыру чараларын гамәлгө ашыру.

3. Ярдөмчө программаны ресурслар белән тээмин итүне нигезлөү

2021-2027 елларда Ярдөмчө программаны финанслауга барлыгы 0,00 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;

2022 ел–0,00 мең сум;
2023 ел–0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел–0,00 мең сум;
2022 ел–0,00 мең сум;
2023 ел–0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел–0,00 мең сум;
2022 ел–0,00 мең сум;
2023 ел–0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел–0,00 мең сум;
2022 ел–0,00 мең сум;
2023 ел–0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

Программаны финанслау күләме фараз характерына ия һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә тәгаенләнәчәк.

4.Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

Ярдәмче программаның төп чараларын, шул исәптән «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законны тормышка ашыру максатында, норматив-хокукый актларны эшләү һәм раслау планлаштырыла.

5. Ярдәмче программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү түбәндәге таблицада күрсәтелгән индикатив күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

№ т/б	Күрсәткеч исеме (индикатор)	Үлчә Ү берәм леге	Күрсәткечләрнен әһәмияте								
			2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	
1.	Сәләтле балалар белән эшләүче белгечләрнен һөнәри компетентлыгы дәрәжәсен күтәрү	%	27	29	31	33	34	35	35	35	
2.	«Теләче муниципаль районының сәләтле балалары» банкына кергән сәләтле балаларга психологик-педагогик ярдәм күрсәтү	%	5	7	9	11	12	13	13	13	
3.	Муниципаль дәрәжәдә олимпиада хәрәкәте системасына кертелгән сәләтле балалар саны өлеше	%	20	22	25	28	29	30	30	30	
4.	Республика дәрәжәсендә олимпиада хәрәкәте системасына кертелгән сәләтле балалар саны өлеше	%	15	16	17	18	18	19	19	19	
5.	Интеллектуаль, ижади конкурсларда һәм муниципаль дәрәжәдәге НПК катнашучы балалар саны өлеше	%	20	21	22	23	23	24	24	24	
6.	Интеллектуаль, ижади конкурсларда һәм республика (бөтенроссия) дәрәжәсендәге НПК катнашучы балалар саны өлеше	%	14	15	16	17	18	18	18	18	
7.	Спорт ярышларының муниципаль этабында катнашучы балалар өлеше	%	30	32	36	37	40	40	40	40	
8.	Республика һәм Бөтенроссия спорт ярышларында катнашучы балалар өлеше	%	15	18	20	23	24	25	25	25	
9.	Бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының муниципаль этабында балаларның катнашу нәтижәлегенә	%	20	22	23	25	25	26	26	26	
10.	Балаларның бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының төбәк этабында һәм йомгаклау этабында катнашу нәтижәлегенә	%	15	16	17	18	19	20	20	20	
11.	Балаларның спорт ярышларының муниципаль этабында катнашу	%	26	27	28	29	30	30	30	30	

	нәтижелелеге (1-11 сыйныф укучыларының саныннан) гомуми									
12.	Балаларның республика һәм Бөтенроссия спорт ярышларында катнашу нәтижелелеге (1-11 сыйныф укучыларының саныннан) гомуми	%	9	10	13	14	14	14	14	14

"2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү" муниципаль программасына 5 номерлы кушымта

«Белем бирүнең сыйфатын баяләүнең муниципаль системасын үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа атамасы	Белем бирү сыйфатын баяләүнең муниципаль системасын үстерү (алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф бүлеге» (алга таба - Мәгариф бүлеге)
Ярдәмче программаның максаты	Мәгариф сыйфаты белән идарә итү мәсьәләләре буенча нигезле идарәчел карарлар кабул итү өчен мәгариф сыйфаты турында объектив мәгълүмат белән тәмин итү, Теләче муниципаль районы мәгариф системасын үстерүне фаразлау, шулай ук мәгариф хезмәтләрненнән файдаланучыларга мәгълүмат дәрәжәсен арттыру
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Белем бирү сыйфаты белән идарә итүдәге проблемалы зоналарны алга таба камилләштерү буенча эшчәнлекне оештыру өчен ачыклау. 2. Белем бирү сыйфаты белән идарә итүнең муниципаль механизмнарының нәтижәләлегенә йогынты ясый торган төп факторларны ачыклау. 3. Тәҗрибә тарату өчен мәктәпләрнең методик хезмәтләре арасында районның иң яхшы тәҗрибәсен ачыклау
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 5427,00 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел—0,00 мең сум; 2022 ел - 984,57 мең сум; 2023 ел - 724,31 мең сум; 2024 ел - 907,32 мең сум; 2025 ел - 850,00 мең сум; 2026 ел - 950,90 мең сум; 2027 ел - 1009,90 мең сум. 2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 5427,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел—0,00 мең сум; 2022 ел - 984,57 мең сум; 2023 ел - 724,31 мең сум; 2024 ел - 907,32 мең сум; 2025 ел - 850,00 мең сум; 2026 ел - 950,90 мең сум; 2027 ел - 1009,90 мең сум.

	<p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел—0,00 мең сум; 2022 ел—0,00 мең сум; 2023 ел—0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2021 ел—0,00 мең сум; 2022 ел—0,00 мең сум; 2023 ел—0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум.</p> <p>Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә тәгаенләнәчәк.</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары)</p>	<p>Мәгариф һәм финанс-хужалык эшчәнлегенә стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгәтьчелек катнашында (ата-аналар, эш бирүчеләр) коллегияль идарә органнары кертелгән мәгариф учреждениеләре өлешен арттыру, 2027 елда 100% ка кадәр</p>

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, төп проблемаларны һәм үсеш фаразын тасвирлау

Әлеге ярдәмче программаның гамәлдә булу өлкәсе белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үз эченә ала. Хәзерге вакытта белем бирү сыйфатын бәяләүнен муниципаль системасы күп функцияле система буларак формалаштырыла:

- белем бирү эшчәнлеген дәүләт регламенты процедураларында катнашу (белем бирү эшчәнлеген лицензияләү, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждениеләрне дәүләт аккредитациясе, мәгариф өлкәсендә дәүләт контроле (күзәтчелеге));

- бәяләү процедураларында катнашу (дәүләт йомгаклау аттестациясе һәм башкалар);

- белем бирү сыйфатын бәйсез бәяләү процедурасында катнашу, шул исәптән белем бирү учреждениесе эчендә белем бирү сыйфатын бәяләүне дә кертеп;
- төрле дәрәжәдәге мониторинг тикшеренүләре;
- үз-үзенә бәяләү процедуралары.

Теләче районында белем бирү сыйфатын бәяләү муниципаль системасының аерым механизмнары һәм процедуралары барлыкка килде. «Татарстан Республикасында электрон мәгариф» автоматлаштырылган мәгълүмат системасында урнаштырылган белем бирү учреждениеләренә эш күрсәткечләре укучыларның, аларның уку-укуыту казанышларын персонификацияләнгән исәпкә алырга, шулай ук мәгариф системасы эшенә нәтижелелеген исәпләү өчен мәгълүматларны эшкәртүне тәмин итәргә мөмкинлек бирә. Район мәктәпләрендә тышкы (бәйсез) тест формасында белем алучы уку казанышларын бәйсез бәяләү кулланыла. Моннан тыш, укучылар төрле диагностик тикшеренүләрдә катнашалар.

Мәгариф хезмәткәрләренә хезмәт хакын яңача түләү системасына юнәлдерелгән житәкче хезмәткәрләренә аттестацияләү модели эшләнде.

Беренче һәм югары квалификация категорияләренә педагогик хезмәткәрләренә аттестацияләү процедураларын техник яктан тәмин итү тәмин ителде.

Белем бирү нәтижеләренә һәм аларга ирешү шартларының ФГОС таләпләренә туры килүе турында, районда белем бирү сыйфатының торышы, аның үзгәрү тенденцияләре турында объектив мәгълүмат алуны тәмин итә торган белем бирү сыйфатын бәяләү системасын камилләштерү бурычын хәл итү шулай ук белем бирү сыйфатын бәяләү чараларын гамәлгә ашыру исәбенә ирешелә, аның кысаларында 2021-2025 елларга кадәр ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеге күрсәткечләре һәм индикаторлары билгеләнде.

Күрсәткечләр һәм индикаторлар:

№ т/б	Күрсәткечләр	Бер дәм лек	Еллар буенча белемнәр							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1.	Башлангыч, төп һәм урта (тулы) гомуми белем бирү программаларын үзләштерү (укуыту дәрәжәсе:									
	башлангыч белем бирү баскычлары	%	60	62	65	66	67	67	67	
	укуытуның урта баскычлары	%	55	58	60	62	65	65	65	
	өлкән баскыч укуыту	%	65	67	69	70	70	70	70	
2.	Укучыларның укудан тыш казанышларын бәяләү дәрәжәсе:									
	югары	%	30	35	40	42	45	45	45	
	урта	%	50	55	55	55	55	55	55	
	түбән	%	20	10	5	5	5	5	5	
3.	МУ эшчәнлегенә дүләти-ижтимагый бәясен тәмин итү өчен белем бирү сыйфатын бәяләүнең стандартлаштырылган чаралары, күрсәткечләре системасы булу	әйе/юк	әйе	әйе	әйе	әйе	әйе	әйе	әйе	
4.	Чыгарылыш сыйныф укучысының образына (портретына) тәрбия процессының сыйфатын бәяләү критерийлары системасының туры килү дәрәжәсе:									
	югары	%	50	75	80	85	90	90	90	
	средняя	%	40	20	17	10	9	9	9	
	түбән	%	10	5	3	2	1	1	1	

Шуңа да карамастан, бүгенге көндә мәгариф системасының актуаль юнәлешләре буенча мәгълүматны берләштерүче белем бирү сыйфатының

мәгълүмати моделле юк; мәгариф учреждениеләре эшчәнлегенә төрле аспектлары турында гавами хисап стандартлары формалаштырылмаган. Укучыларның укудан тыш казанышларын бәяләүнең объектив системасын һәр жирдә гамәлгә кертү зарур; кулланучыларның һәм жәмәгать институтларының белем бирү сыйфатын контрольдә тоту һәм бәяләүдә катнашу механизмнарын камилләштерү зарур.

Моның нәтижәсе булып, белем бирү сыйфатын күтәргә һәм укучыларның иң яхшы төркемнәреннән артта калуны киметергә мөмкинлек бирүче нәтижәле идарә карарларын кабул итүдә кыенлыктар булу тора. Белем бирү системасында сыйфатны бәяләү механизмнары зәгыйфь булу сәбәпле, дүләт сәясәте чараларының нәтижәлелеген бәяләү практикасы үсмәгән диярлек, бу күрелә торган чараларның нәтижәлелегенә ышанычлы ирешергә мөмкинлек бирми.

Өлеге юнәлеш буенча вазгыятьнең үсеш фаразы-белем бирү сыйфатын бәяләү процедураларының һәм механизмнарының балансланган системасын булдыру.

2. Ярдәмче программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләрен, срокларын һәм этапларын тасвирлау

Ярдәмче программа максаты - мәгариф сыйфаты белән идарә итү мәсьәләләре буенча нигезле идарә итү карарларын кабул итү, Теләче муниципаль районы мәгариф системасын үстерүне фаразлау, шулай ук мәгариф хезмәтләрен кулланучыларның мәгълүмат дәрәжәсен күтәрү өчен мәгариф сыйфаты турында объектив мәгълүмат белән тәэмин итү.

Ярдәмче программаның бурычлары булып түбәндәгеләр торалар:

1. Белем бирү сыйфаты белән идарә итүдәге проблемалы зоналарны алга таба камилләштерү буенча эшчәнлекне оештыру өчен ачыклау.

2. Белем бирү сыйфаты белән идарә итүнең муниципаль механизмнарының нәтижәлелегенә йогынты ясый торган төп факторларны ачыклау.

3. Тәҗрибә тарату өчен мәктәпләрнең методик хезмәтләре арасында районның иң яхшы тәҗрибәсен ачыклау.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның ахыргы нәтижәсенә төп күрсәткечләре булып тора:

- сыйфатны бәяләүнең төбәк системасы механизмнары тормышка ашырыла торган белем дәрәжәләре саны;

-мәгариф һәм финанс-хужалык эшчәнлегенә стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгатьчелек катнашында коллегияль идарә органнары кертелгән мәгариф учреждениеләре өлеше.

Ярдәмче программаның төп чаралары характеристикасы

Бурычларны үтәү өчен районның барлык белем бирү учреждениеләренә мәгълүмати-коммуникацион технологияләр ярдәмендә белем бирү ресурсларынан файдалану мөмкинлеге тәэмин ителәчәк, белем бирү сыйфатын мониторинглауға һәм бәяләүгә элгүче учреждениеләр һәм катнашучылар саны арттырылачак, бердәм дүләт имтиханы нәтижәләре турында Россия Федерациясе субъектларының мәгълүмат базасыннан мәгълүмат алу, житкерелгән муниципаль биремнәр параметрларын үтәү дәрәжәсен арттыру өчен шартлар тудырылачак.

Чаралар.

Өлеге чаралар кысаларында мәктәп һәм белем бирү процессында катнашучылар арасында кире элемент системасын тәэмин итүче гомуми белем бирү

учреждениеларендә белем бирү сыйфатын бәяләүнең эчтәлеген һәм сыйфатын үстерү хупланачак. Аларга түбәндәгеләр керә:

- гомуми белем бирүнең башлангыч, төп һәм урта (тулы) баскычларында белем бирү программаларын үзләштерүнең фән (уку) нәтижеләрен мониторинглауның региональ системасын гамәлгә кертү;

- укучыларның укудан тыш казанышларын бәяләүнең төбәк системасын гамәлгә кертү;

- гомуми белем бирү учреждениеларендә тәрбия процессының сыйфатын бәяләүнең төбәк системасын гамәлгә кертү;

- дәүләт йомгаклау аттестациясен һәм башка бәяләү процедураларын аналитик тәэмин итүнең региональ системасын гамәлгә кертүгә (бәяләү нәтижеләре буенча аналитик отчетлар әзерләү, нәтижеләрне куллану һәм идарә карарларын эшләү буенча рекомендацияләр әзерләү) аерым игътибар биреләчәк.

Белем бирү хезмәтләрен кулланучыларны мәгариф системасы эшчәнлеген бәяләүгә кертү һәм мәгариф учреждениеләре эшчәнлегенә дәүләт-ижтимагый бәя бирү системасын эшләү юлы белән кире элемент һәм кулланучыга ярдәм механизмнары үсәчәк. Әлеге юнәлешне гамәлгә ашыру гражданның мәгариф учреждениеләре белән идарә итүгә, мәгариф процессына мәгариф учреждениеләре эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча халыкка үз вакытында һәм тулы мәгълүмат житкерү өчен жәлеп итү зарурлыгы белән бәйле.

Белем бирү учреждениеләренен электрон мониторингын кертү юлы белән белем бирү сыйфатын мониторинглауның муниципаль системасы булдырылачак, ул укучылар һәм аларның гаиләләре тарафыннан белем бирү хезмәтләрен сайлап алу өчен мәгълүмати база булдырырга мөмкинлек бирәчәк.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру максат һәм бурычларга ирешүгә юнәлдерелгән программа чараларын башкаручыларның координацияләнгән гамәлләреннән гыйбарәт. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру, планлаштырылган күрсәткечләргә ахыргы нәтижеләргә ирешү зарурлыгынан чыгып, каралган чараларны үтәү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Ярдәмче программа чараларын ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 5427,00 мең сум каралган, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;

2022 ел - 984,57 мең сум;

2023 ел - 724,31 мең сум;

2024 ел - 907,32 мең сум;

2025 ел - 850,00 мең сум;

2026 ел - 950,90 мең сум;

2027 ел - 1009,90 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 5427,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;

2022 ел - 984,57 мең сум;

2023 ел - 724,31 мең сум;

2024 ел - 907,32 мең сум;

2025 ел - 850,00 мең сум;

2026 ел - 950,90 мең сум;
2027 ел - 1009,90 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;
2022 ел—0,00 мең сум;
2023 ел—0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;
2022 ел—0,00 мең сум;
2023 ел—0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4.Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

consultantplus://offline/ref=55999854F8CC0842001E42F283B960A89EAD49C51706EFF3A3BEE2E695SD1EGЯрдәмче программаның төп чараларын, шул исәптән "Россия Федерациясендә мэгариф турында" Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында норматив хокукый актларны эшләү һәм раслау планлаштырыла.

5. Ярдәмче программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү түбәндәге таблицада күрсәтелгән индикатив күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

План буенча күрсәткечләрнең факттагы эһәмиятенә ирешү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге турында дәлилләячәк.

"2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгарифен үстерү" муниципаль программасына 6 номерлы кушымта

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгариф системасының кадрлар потенциалын үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа атамасы	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгариф системасының кадрлар потенциалын үстерү (алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	МКУ «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф бүлеге» (алга таба - Мәгариф бүлеге)
Ярдәмче программаның максаты	- мәгариф системасын модернизацияләү шартларында мәгариф учреждениеләренен югары профессиональ педагогик һәм идарә кадрларына булган ихтыяжларын тәмин итү; - мәгариф системасының кадрлар потенциалын тамырдан яхшырту, тәрбияче, укытучы һөнәренен абруен күтәрү
Ярдәмче программаның бурычлары	- педагогларның уңышлы һөнәри эшчәнлеген стимуллаштыру системасын үстерү; - мәгариф хезмәткәрләренә социаль ярдәм чараларын үстерү һәм камилләштерү; - район мәгариф оешмаларында яшь педагогларны жәлеп итү һәм беркетү буенча оештыру, мәгълүмати эшне көчәйтү; - мәгариф хезмәткәрләренен өзлексез һөнәри үсешенен нәтижәле моделен булдыру;
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 8282,12 мең сум каралган: 2021 ел - 1920,00 мең сум; 2022 ел - 1860,00 мең сум; 2023 ел - 1920,00 мең сум; 2024 ел - 2582,12 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум. 2021-2027 елларга Татарстан Республикасы дәүләт программаларын финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 сум тәшkil итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел—0,00 мең сум; 2022 ел—0,00 мең сум; 2023 ел—0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум;

	<p>2027 ел - 0,00 мең сум. 2021-2027 елларга Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 8282,12 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел - 1920,00 мең сум; 2022 ел - 1860,00 мең сум; 2023 ел - 1920,00 мең сум; 2024 ел - 2582,12 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум. 2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2021 ел–0,00 мең сум; 2022 ел–0,00 мең сум; 2023 ел–0,00 мең сум; 2024 ел - 0,00 мең сум; 2025 ел - 0,00 мең сум; 2026 ел - 0,00 мең сум; 2027 ел - 0,00 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә аныкланачак</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары)</p>	<p>Чараларны тормышка ашыру ярдәм итәчәк: - кадрлар потенциалының нәтижелелеген арттыру; - укытучы, тәрбияче һөнәренә абруен күтәрү; - инновацион белем бирү технологияләрен гамәлгә кертү буенча</p>

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сферасының гомуми характеристикасы, ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны исәпкә алып, хәлне үстерү проблемалары һәм фаразлары

Педагогларның һөнәри осталыгы-мәктәпләрдә белем бирү процессын яңарту өчен нигез. Районның гомуми белем бирү системасында 431 кеше эшли, шуларның 295е – педагогик хезмәткәрләр, 238е – фән укытучылары. Педагогик хезмәткәрләр арасыннан гендер составы–242, ирләр–53.

Районның гомуми белем бирү учреждениеләрендә эшләрүче педагогик хезмәткәрләрнең эш стажы 20 елдан артык – 221 кеше (75 %). Югары квалификация категориясенә 47 кеше, 15,9% –беренче квалификация категориясенә ия (254 кеше, 70,1%).

Гомуми белем бирү учреждениеләрендә фән укытучыларының 238е (231е югары белемле, бу 97% тәшкил итә). Әлеге программаны гамәлгә ашыру бурычы 100

% күрсәткеченә якынаю.

Читтән торып уку системасында педагогик хезмәткәрләрнең белем дәрәжәсен күтәрүгә игътибар итәргә.

Соңгы елларда яшь белгечләрнең район мәгариф оешмаларында беркетелү тенденциясе күзәтелә башлады. Моңа яшь белгечләр өчен кайбер ташламаларны күздә тоткан республика сәясәте дә ярдәм итә:

- грант ярдәме;

- өч ел дәвамында профессиональ эшчәнлектә хезмәт хакына ай саен өстәмә түләүне стимуллаштыручы.

Мәгариф системасын модернизацияләү, аның яңа сыйфатын һәм нәтижәләгән тәмин итү бурычлары мәгариф хезмәткәрләренең һөнәри осталыгын камилләштерү проблемасын шактый актуальләштерә. Бу мәгарифнең педагогик кадрларын әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү системасын тирән һәм төрле яклап оештыруны таләп итә, бу белем бирү процессының заманча эчтәлеген тәмин итәргә һәм перспективалы белем бирү технологияләрен кулланырга мөмкинлек бирәчәк. Шулай ук мәгариф хезмәткәрләренә социаль ярдәм чараларын алга таба да үстерү һәм камилләштерү зарур. Әлеге бурычларны хәл итүгә «2021-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мәгариф системасының кадрлар потенциалын үстерү» программасы чаралары юнәлтелгән.

2. Ярдәмче программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижеләрен, срокларын һәм этапларын тасвирлау

Ярдәмче программаның максаты-мәгариф системасының кадрлар потенциалын тамырдан яхшырту, тәрбияче, укытучы һөнәренә абруен күтәрү.

Ярдәмче программаның бурычлары булып түбәндәгеләр торалар:

- педагогларның уңышлы һөнәри эшчәнлеген стимуллаштыру системасын үстерү;

- мәгариф хезмәткәрләренә социаль ярдәм чараларын үстерү һәм камилләштерү;

- район мәгариф оешмаларында яшь педагогларны жәлеп итү һәм беркетү буенча оештыру, мәгълүмати эшнә көчәйтү;

- өзлексез һөнәри белем бирүнең нәтижәле моделен булдыру.

Программа программаны тормышка ашыру буенча муниципаль норматив документлар әзерләүне һәм кабул итүне күздә тотта. Программа чаралары белән үткәрү каралган:

- белем бирү учреждениеләренең кадрлар белән тәмин ителеше торышы мониторингы;

- педагоглар һәм тәрбиячеләр арасында һөнәри конкурслар;

- яшь педагоглар өчен чаралар үткәрү;

- жирле массакүләм мәгълүмат чараларында педагогик хезмәтне пропагандалау буенча чаралар үткәрү.

3. Ярдәмче программа чараларын ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

2021-2027 елларда Ярдәмче программаны финанслауга барлыгы 8282,12 мең сум каралган:

2021 ел - 1920,00 мең сум;
2022 ел - 1860,00 мең сум;
2023 ел - 1920,00 мең сум;
2024 ел - 2582,12 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Татарстан Республикасы дәүләт программаларын финанслау күләмнәре Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 0,00 сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;
2022 ел—0,00 мең сум;
2023 ел—0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән дәүләт программасын финанслау күләмнәре 8 282,12 мең сум, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел - 1920,00 мең сум;
2022 ел - 1860,00 мең сум;
2023 ел - 1920,00 мең сум;
2024 ел - 2582,12 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

2021-2027 елларга Программаны финанслау күләмнәре федераль бюджет акчалары исәбеннән 0,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2021 ел—0,00 мең сум;
2022 ел—0,00 мең сум;
2023 ел—0,00 мең сум;
2024 ел - 0,00 мең сум;
2025 ел - 0,00 мең сум;
2026 ел - 0,00 мең сум;
2027 ел - 0,00 мең сум.

Программаны финанслау күләме фараз характерына ия һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Теләче муниципаль районы Советы карары нигезендә тәгаенләнәчәк.

4.Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

consultantplus://offline/ref=55999854F8CC0842001E42F283B960A89EAD49C51706EFF3A3BEE2E695SD1EGЯрдәмче программаның төп чараларын, шул исәптән "Россия Федерациясендә мэгариф турында" Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында норматив хокукый актларны эшләү һәм раслау планлаштырыла.

5. Ярдәмче программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

- укытучы, тәрбияче һөнәренән абруен күтәрү;
- кадрлар потенциалының нәтижелелеген арттыру;
- мәгариф хезмәткәрләренә социаль ярдәм чараларын тормышка ашыру.

6. Ярдәмче программа чаралары исемлеге

№ т/б	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру чаралары	Башкару сроклары	Башкаручы	Бюджет алуысы, бюджет классификациясе
1.	7 бүлек.			
1.1.	Белгечләр әзерләүгә заказ формалаштыру максатында мәгариф оешмаларының кадрлар белән тәэмин ителеше торышына ел саен мониторинг үткәрү	2021-2027	МКУ «Районның мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары»	
1.2.	Мәгариф оешмаларында педагогик кадрларга ихтыяжны фаразлауның даими гамәлдәге системасын булдыру	2021-2027	МКУ «Районның мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары»	
1.3.	Яшь педагоглар белән эшләр	2021-2027		МКУ «Мәгариф бүлеге»
1.3.1.	Районның яшь педагоглары Ассоциациясенә яшь белгечләрне тантаналы кабул итү (бүлекләр алу)	2021-2027	МКУ «Мәгариф бүлеге»	МКУ «Мәгариф бүлеге»
1.3.2.	Яшь белгечләрне һөнәри, интеллектуаль һәм ижади конкурсларда катнашуга жәлеп итү	2021-2027	«Мәгариф бүлеге» МКУ, Район мәгариф оешмалары	МКУ «Мәгариф бүлеге»
1.4.	Педагогик кадрларның һөнәри үсеше турындагы мәгълүматлар банкын булдыру	2021-2027	«Мәгариф бүлеге» МКУ, Район мәгариф оешмалары	
1.5.	Федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру өчен педагогик кадрларның квалификациясен күтәрү	2021-2027	«Мәгариф бүлеге» МКУ, Район мәгариф оешмалары	
1.6.	«Мәгариф бүлеге» МКУ белгечләренән, житәкчеләренән, мәгариф учреждениеләренән педагогик хезмәткәрләренән квалификациясен күтәрүне тәэмин итү, үзәкләр, квалификация күтәрү институтлары, семинарлар, форумнар һ. б. (киләшү буенча курслар, семинарлар түләү)	2021-2027	«Мәгариф бүлеге» МКУ, Район мәгариф оешмалары	«Мәгариф бүлеге» МКУ, Район мәгариф оешмалары

1.	Педагогларның уңышлы һөнәри эшчәнлеген стимуллаштыру системасын үстерү	Күрсәткеч 1: - һөнәри конкурсларда жиңүчеләр һәм дипломантлар санын арттыру	сан	5	4	5	5	6	6	6	6
		Күрсәткеч 2: п.1.3.3. буенча - укытучы һөнәренә абруен күтәрү;									
		Күрсәткеч 3: 1.3.4 п. буенча - конкурсларда катнашучы яшь белгечләр санын арттыру	сан	1	1	1	1	1	1	1	1
		Күрсәткеч 4: 1.10 п. буенча. - һөнәри конкурсларда катнашучы педагоглар һәм тәрбиячеләр санын арттыру	сан	3	3	4	4	5	5	5	5
		Күрсәткеч 5: 1.12 п. буенча. - мәгариф программа белән тәэмин итүне яңарту									
		Күрсәткеч 6: 1.13 п. буенча. - иң яхшы укытучыларның, тәрбиячеләрнен һөнәри конкурсларда жиңүчеләрнен эш тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм тиражлау									
2.	Өзлексез һөнәри белем бирүнең нәтиҗәле моделен булдыру	1 күрсәткеч Педагогик кадрларның квалификациясен күтәрү	%	0	50	55	60	65	65	65	65
		Күрсәткеч 2 1.6 п. буенча. - квалификацияне күтәргән педагогик хезмәткәрләр,	%	78,2	75	80	85	90	90	90	90

		мәгариф бүлеге белгечләре санын арттыру										
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.С. Гыйниятуллинга йөкләргә.

Җитәкче

И. Х. Хәмидуллин